

**SPORTSKO
RIBOLOVNO
DRUŠTVO
DRAVA
OSIJEK**

Mr STJEPAN SRŠAN

SRD „DRAVA” OSIJEK

1936 — 1986.

Osijek, 1986.

Izdavač: SRD »Drava« Osijek, Donjodravsko obala 8

Uređivački odbor: Ivan Mijić,
Marko Novokmet,
Petar Kovač,
Zvonimir Budimac,
Stjepan Sršan,
Petar Bartolić,
Rudolf Nanaj

Autor: Mr Stjepan Sršan

Glavni i odgovorni urednik: Ivan Mijić

Tehnički urednik: Rudolf Nanaj

Fotografija: Marko Petrić, Apel - Krajačić

Recenzija: Vladimir Zobundžija

Lektura: Marko Landeka, prof.

Tisak: RO »OGNIZ« OOUR »Litoštampa«

Naklada: 1.000 primjeraka

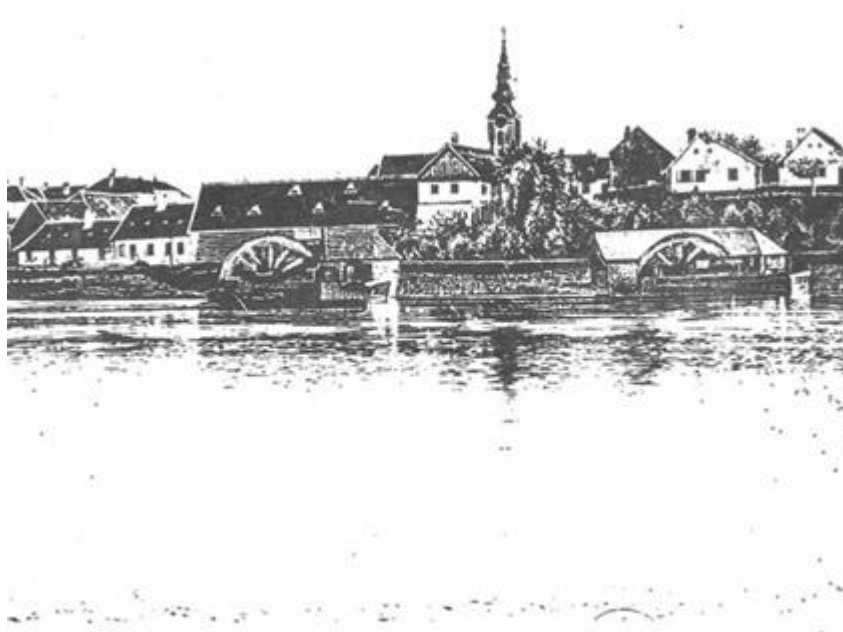
Izašlo iz tiska: Studenog, 1986

UVOD

Naše znanje o prošlosti Osijeka i Slavonije još je uvijek nepotpuno jer nam nedostaje velik broj povijesnih izvora koji su tijekom prošlih vremena uništeni. Tuđi gospodari, paljenja i uništavanja, dislociranje arhivskih izvora širom Evrope, razne političke i nepovoljne klimatske prilike (vlaga, voda, poplave), nedovoljna briga ljudi i drugo osiromašili su nekada bogate izvore o ovim krajevima. To se odnosi i na povijesnu građu o ribarstvu i ribolovu u prošlosti u Osijeku. O bogatstvu riba, o ribolovu, o osnivanju prvih ribolovnih organizacija malo je sačuvanih dokumenata, tek toliko da možemo naslućivati o velikoj ribolovnoj aktivnosti u Osijeku i okolici. U želji da se sakupi ono što je preostalo i prikaže postanak, rad, djelovanje i značenje sportsko ribolovnog društva »Drava« Osijek, pretražili smo moguće izvore da dođemo do podataka o njemu. Ovaj trud treba u prvom redu pripisati samom SRD »Drava« koje je i do sada nekoliko puta pokretalo inicijativu da se napiše povijest društva, ali uvijek bez uspjeha. Da je to ranije ipak učinjeno, sada bismo imali nešto više znanja iz prošlosti i rada SRD »Drava«. No proslava 50 godišnjice osnutka i rada društva »Drava«, kao i odlučnost njegove uprave, konačno je urodilo plodom da se napiše povijest društva i tako sačuva ono što je bitno preostalo (jer nikad se ne zna neće li i to nestati i još više osiromašiti naše znanje o nama). Ovo je ujedno prilika da se upozori javnost na čuvanje i vrijednost povijesnih izvora, na veću pozornost prema našoj kulturnoj baštini kako bismo iduću obljetnicu mogli prikazati potpunije i svestranije. Svijesni smo da je nemoguće, i od onoga što je preostalo, iznijeti sve kao ni navesti točan udio svakog člana, već samo ono bitno i osnovno u prošlosti SRD »Drava«. No svaki član Društva kao i onaj tko je surađivao na bilo koji način i doprinio njegovom razvoju, može i treba vidjeti sebe i svoj doprinos u onome što je stvorilo SRD »Drava«. Ujedno ovo je prilika da zahvalimo svima koji su doprinijeli razvoju SRD »Drava« kao i pisanju ove povijesti koja će ukazati na osnovni put kojim je prošlo društvo od 1936. do 1986. godine, dakle punih pola stoljeća.

Osijek, Donji grad

početkom 20. stoljeća

RIBOLOV U PROŠLOSTI OSIJEKA

Osijek ima dugu i bogatu tradiciju ribarstva i ribolova. To su omogućile u prvom redu rijeke i okolne vode bogate ribom i drugim životinjama kao lagan i dobar izvor hrane. U stara vremena bilo je u osječkim vodama mnogo svakovrsne ribe, o kojoj danas znademo tek iz sačuvanih spisa, jer su pojedine vrste riba nestale. Život u vodi se razvijao prirodno i spontano, uvjeti života su bili povoljni jer čovjek još nije ugrožavao prirodu. Obilje vode, toplo sunce i bogata zemlja, njihova čistoća i bogatstvo hrane obilno su omogućavali život na kopnu, u vodi, u zraku i ispod zemlje. Vode su bile nezagađene, zrak je odisao svježinom, kopno je bilo puno raslinja i života, pogodno klimom te plodnošću za svaku vrstu živog bića. Reklo bi se kao neka zlatna vremena što nam ih dočaravaju pjesnici. A ova područja su to zaista bila sve dok se nije Prometej - čovjek svojim umom uzdigao nad ostala bića te tehnologijom počeo ostvarivati svoje želje da vlada prirodnim zakonima remeteći njezine tokove. Čovjek je redovito samo uzimao, a malo davao, iskorištavao, a nije obnavljao. Zbog toga smo danas suočeni s ozbiljnim naporom da zaustavimo daljnje remećenje prirodnih tokova, da otklonimo velika zagađenja vode, zraka i kopna koji nam daju sretan život. Nažalost cijena napretka je često puta prevelika a to je bojazan, strah, nemiran san, život bez vedrine i osmijeha, bez prijaznog susreta, bez pjeva ptica i radosnog života u prirodi. Time smo sebe i svoje potomstvo doveli u vlastitu stupicu pa tek sada tražimo čisti zrak, čisto kopno, čistu vodu za sebe i za sva bića. Vizija o ravnoteži u prirodi vraća nam nadu i pouzdanje da je moguć skladan napredak i sreća čovjeka i prirode na ovoj zemlji. Ta vizija pokreće svakog člana društva pa i ostale ljude da dalje porade na zaštiti prirode i uzajamnom obogaćivanju. Sve što je učinjeno u tom pravcu neizmjereno je učinjeno za sreću svijeta u kojem živimo.

U Osijeku je, nakon odlaska Turaka (1687. g.) pravo ribolova pripalo Komorskoj upravi (državna blagajna) bečke vlade. Ona je to svoje »pravo« izdavala putem licitacije u zakup. Onaj tko je mogao kupiti pravo ribolova, taj je mogao i smio loviti i prodavati ribu. Kako, koliko i na koji način to nitko nije regulirao. Istina Komorsko pravo nad vodama Osijeka nije obuhvaćalo velike površine, jer su u neposrednoj blizini Osijeka takvo pravo imala vlastelinstva Belje, Dalj, Erdut, Sarvaš, Tenje, Čepin, Retfala i Valpovo.

Iz sačuvanih starih spisa vidimo da se u Osijeku i njegovoj okolini mnogo ribarilo i da je bilo dovoljno ribe. Ona se mnogo trošila i svježa i dimljena i soljena, pa čak su je osječki ribari izvozili diljem Slavonije, južne Mađarske i Hrvatske do Varaždina. Obala od Tvrđe do donjogradske Kalvarije u 18. st. se zvala sušara. Tu su u vrijeme ribolova danju i noću gorjele male vatrice uz koje se riba čistila, rezala u komade, solila i sušila na vatri. Tzv. kaladžije su, osobito u sijelu ribarstva u Donjem gradu, kalali, solili i sušili ribu u kaladžijnicama. Na daleko su bili poznati osječki specijaliteti od ribe trkanac (šaran isječen na trake) i loparac (riba rasječena niz leđa) koji su se svuda tražili a kolima su se razvozili po Slavoniji i Hrvatskoj.¹ Na temelju »Rješanja Zemaljske uprave za Slavoniju 1738 - 1742. g.« imamo direktnih svjedočanstava o osječkim ribarima i ribolovu.² U dosadašnjoj se literaturi navodilo da je osječki ribarski ceh osnovan tek 1838. g.³ Iz te godine, istina, postoji sačuvani statut ribarskog ceha u Osijeku, no na temelju svjedočanstva iz »Rješanja Zemaljske uprave za Slavoniju« kao i zapisnika te spisa Donjogradske komorske općine pouzdano se zna da je ribarski ceh u Donjem gradu u Osijeku postojao već početkom 18. stoljeća.

Iz zapisnika gradskog Magistrata u Osijeku znamo da je koncem 18. st. došlo pred gradsku upravu 7 ribara koji su u ime ostalih 18 ribara izjavili da će oni redovito opskrbljivati građanstvo ribom, ako ih gradska uprava zaštiti od preprodavača i krivo lovaca, te ako im garantira cijene kako

se bude stvarno kretala cijena ribe, a ne stalne⁴. Izvori nam govore i to da su Osječani u 18. st. bili snabdjevani ribom i iz Dunava i Tise.⁵

U popisu što ga je načinila gradska uprava u Osijeku 1781. g. navodi se da je samo u Donjem gradu postojalo 40 vrsta obrta sa 135 majstora te barem toliko kalfa i šegrta. Ribarskih majstora je tada bilo 8 i kalfa 6.⁶

O ribarima i ribarstvu u prošlosti možemo prilično saznati i iz ribarskih knjiga i protokola koje su sačuvane od 1779. g. do 1872. g. U njima se nalaze uplate članova u cehovsku ladicu, održane cehovske skupštine, izbor cehmeštra i vođenje primitka te izdatka. Za primjer spomenimo da je 1862. g. održana glavna skupština ribarskog ceha u Donjem gradu u kući cehmeštra Franje Kišpatića, na kojoj se okupilo 23 ribarska majstora.⁷

Recimo nešto o jedinim sačuvanim ribarskim cehovskim pravilima ili cehovskom privilegiju iz 1838. g. koji je potvrdio car Ferdinand I. Prvi i zadnji list unutar običnih korica su od pergamenta ispisani rukom na latinskom jeziku. Tu se govori o povlastici i specifičnosti osječkih ribara dok su ostali listovi od papira i tiskani njemačkom goticom. Ovaj cehovski statut ima 49 članaka koji se svojim sadržajem mnogo ne razlikuju od sadržaja ostalih cehovskih pravila. U člancima ili paragrafima 1 - 9 govori se o dužnostima i pravima naučnika, čl. 10 - 20 o kalfama, čl. 21 - 28 o majstorima, čl. 29 - 35 o dužnostima majstora, čl. 36 o sahrani članova ceha, čl. 37 o udovicama članova ceha i solidarnosti prema obitelji članova, čl. 38 - 42 o sastancima ceha, čl. 43 - 49 o izboru cehmeštra i godišnjoj skupštini. Izdvojit ćemo čl. 3. koji govori da je naučnik trebao učiti kod majstora 3 godine a potom polagati ispit za svoj ribarski zanat. Cehovski statut je, osim potpisa cara i drugih, opremljen okruglim visećim pečatom, a format statuta je 27 X 37 cm. Njegova oprema nije naročita te spada u osrednje cehovske isprave, što govori i o položaju i statusu samoga ceha u to vrijeme.

Velik trenutak za osječku gradsku općinu bila je 1809. godina kada je grad dobio carski privilegij i status slobodnog i kraljevskog grada. Time se grad oslobodio ovisnosti Komore te je dobio rang županije, odnosno određena plemićka i feudalna prava na svome području i unutrašnjoj samoupravi. Među ostalim pravima u diplomi grada navodi se i pravo ribolova u vlastitim vodama. Gradska općina je to svoje pravo ribolova i dalje izdavala u zakup putem licitacije na jednu do tri godine, samo što je ovaj put novac ostao kod nje.

Nova vremena početkom 19. st. donijela su i nove zahtjeve među kojima se nalazi sve veća potražnja za hranom. To je dovodilo do sve većih krčenja šuma, isušivanja močvara, reguliranja rijeka i kanala pa je time riblji fond počeo znatno opadati. S druge pak strane ribolov je postao veoma unosna profesija, riba se sve više tražila i prodavala zbog bržeg transporta. Osim toga koriste se bolje metode i sredstva za hvatanje ribe. Tako se općenito može reći da već sredinom 19. st. dolazi do početka krize ribljeg fonda kada su iz ovih područja nestale neke vrste riba kao i rakova i školjki. Da malo ilustriramo promet ribom, donosimo podatak o godišnjem prometu iz 1840. g. na osječkim sajmovima. U popisu robe i prometa na 4 godišnja sajma u Osijeku nalazi se i promet sušenom ribom te ribljom masti u vrijednosti čak od 30 - 32.000 forinti. To je bila velika svota ako se zna da ovdje nisu uračunate nedjeljne pijace, svakodnevna prodaja ribe kao i ona širom Slavonije.⁸

Raspadom feudalnog društvenog poretka 1848. g. ukidaju se i mnoge povlastice pa tako i cehovski privilegiji. Umjesto staromodnih, neefikasnih i preživjelih cehova. koji su postali kočnica brzom ekonomskom napretku, jer se nisu prilagodili novim zahtjevima vremena, vlada je predložila osnivanje obrtničkih zadruga. One su trebale okupiti veći broj sličnih obrta te kao snažnije i fleksibilnije u novonastalim vremenima pojačati privredni razvoj i napredak zemlje. No grad Osijek kao i sami cehovi su se tome opirali, ljubomorno čuvajući i dalje svoja stečena prava i povlastice. Ipak

se pod pritiskom vlade moralo prići rasformiranju cehova a osnutku zadruga. U ribarsku zadrugu se udružio bivši ribarski ceh s ribarskim i halaškim obrtima, a brojala je 24 člana. Od tada je ribarski obrt, kao i svaki drugi, postao slobodna profesija, jasno ako se imalo gdje loviti. Jer Osijek je i dalje zadržao pravo nad vodama na svome području te ih je izdavao u zakup.

Još krajem prošlog stoljeća riba se masovno lovila mrežama i drugim sredstvima samo da se što bolje iskoristi zakupni dinar te da se ljudi prodajom ribe obogate, najčešće eksploatatorski. No na sreću tada se javljaju začetnici i pioniri misli da se zaštititi svijet te da se sačuva priroda od daljnjeg zagađivanja, a s druge strane da se pristupi jednom racionalnom odnosu između čovjeka i prirode. To su bili pravi začetnici ljepšeg svijeta i spasenja mnogih života poput današnjih koji ukazuju na opasnosti od atomske radijacije. Počeci su bili skromni ali se ipak krenulo, prvo pojedinačno a potom organizirano, u zaštitu prirode i spašavanje ribljeg fonda te njegovo obogaćivanje. Oni su počeli propagirati da se prirodi vrati njezina čistoća u čemu su vidjeli nadu za se i svoje potomstvo i vjeru u ljepši život. Plod takvog pokreta bila je jedna od najboljih knjiga o ribama i ribarstvu koja je izašla u Osijeku 1893. g. iz pera poznatog Osječanina i prirodnjaka prof. Mije Kišpatića pod naslovom »Ribe«. To je rezultiralo da se javljaju ljudi kojima ribolov nije prvenstveno profesija i privređivanje već naprotiv odmor, sport, druženje s prirodom i njezina zaštita, upravo obratno nego ranije, davanje prirodi a ne haraćenje. Iz dana u dan takvih je ljudi sve više te danas već svaki čovjek uviđa da bez čistih rijeka i vode, bez čiste okoline nema života ni opstanka. I društvena zajednica se pokrenula već krajem prošlog stoljeća pa je 1891. g. izrađen Nacrt zakona o slatkovodnom ribarstvu u Hrvatskom saboru u Zagrebu. Nažalost on nije bio tada prihvaćen zbog još jakih feudalnih i eksploatatorskih odnosa u društvu, pa će tek 15-ak godina kasnije on izaći. Umjesto njega izdala je vlada u Zagrebu 1894. g. Naredbu o ribolovu u slatkim vodama. Njezin cilj je bio da zaštititi riblji fond od pretjeranog izlova i gotovog uništenja. Konačno je 1906. g. Sabor Hrvatske prihvatio Zakon o ribarstvu u slatkim vodama. Ovaj Zakon je još morao priznati ribolovna prava vlasniku voda, ali je propisao racionalno gospodarenje vodama, koje se nažalost baš i nije mnogo primjenjivalo. Godine 1907. odredila je vlada u Zagrebu lovostaj i minimalne mjere za 14 ugroženih vrsta riba te je već i to mnogo značilo na zajedničkom planu zaštite riba, ali daleko od onog pravog. Naime taj Zakon nije uzeo u obzir sportski ribolov udicom, a s druge strane provodio zaštitu i poribljavanje te koji je imao i rekreativnu te društvenu ulogu, da uspostavi ravnotežu u prirodi. Takvi zakoni su bili na snazi sve do 1936. g. kada je donešen novi Zakon. On je ukinuo sva ribarska prava zasnovana na feudalnom pravu, ukoliko nisu bila posebnim zakonom priznata. Na svim otvorenim vodama ribarskim pravom je raspolagala država koja je to svoje pravo prenijela na niže upravne organe. Općine odnosno srezovi izdavali su ribarske revire ili područja u zakup i to na 10 godina. Sportski ribolovci su morali imati ribolovnice. Zakon je razlikovao dvije vrste dozvola: ribolovnice za sportaše i udičare te ribarske iskaznice za ribare profesionalce. Ujedno novi zakon je predvidio i zaštitne mjere za ribe kao i lovostaj, minimalne mjere i slično. Po Zakonu je izričito prvi puta naglašeno da sportsko-ribolovna društva trebaju razvijati sportski ribolov, surađivati s vlastima na zaštiti i poribljavanju, unapređivati sportski ribolov i turizam. Takvo je zakonodavstvo bilo na snazi sve do 1945. godine.

Misao o sportskom ribolovu u Osijeku javila se među pojedinim profesionalcima i građanima još prije I svjetskog rata. Među njima valja spomenuti Ivana Gregorića koji je 1911. g. uzeo u zakup od osječke općine 28 jutara močvara u Nemetinu na 30 godina. On je cijeli taj teren omeđio nasipima, proveo kanale, vršio poribljavanje, pazio na ribolov i drugo.⁹ Osim njega pokrenuta je bila akcija osječkih građana koji su skupljali novac da zakupe ribolovne vode kako bi spriječili totalno uništavanje ribljeg fonda. No te akcije je prekinuo Prvi svjetski rat, kada se hvatalo kako je tko znao i stigao.

Poslije Prvog svjetskog rata, nakon raspada Austrougarske monarhije a stvaranjem Kraljevine Jugoslavije, gradska uprava u Osijeku je izdavala pravo ribolova na svom području u zakup profesionalnim ribarima, a ribičima-udičarima ribolovne dozvole. Prema sačuvanom popisu u Gradskom poglavarstvu Osijeka od 3. V 1921. g. podijelio je grad godišnje nešto preko 200 ribolovnih dozvola. Jedna dozvola je stajala 4 krune. Zanimljivi su podaci iz tog popisa: uz ime i prezime ribiča nalazi se njegovo zanimanje i stan. Na temelju toga je vidljivo da je ribiča bilo iz cijelog Osijeka, raznih zanimanja i dobi.¹⁰ Među njima su se nalazili npr.: Androk Andro tipograf iz Donjeg grada, Pešek Antun trgovac, Mihić Antun sudbeni dnevničar, Mihić Franjo nadničar iz Donjeg grada, Bader Ivan nadničar iz D. grada, Bošnjak Vaso brijač iz D. grada i drugi.

Ideja o organiziranom sportskom ribolovu i osnivanju društva napose je ojačala poslije 1920-ih godina. Već 1920. g. osnovali su Gornjogradski udičari ribarski klub »Štuka«. Budući da on nije imao odobrenih pravila, nije se mogao pojavljivati na licitacijama kod zakupa voda. No značajno je to što su se osječki udičari organizirali te tako tražili načina kako da zaštite ribe i zagađivanje voda, te propagiraju sportski ribolov. Osim toga oni su snažnije počeli razvijati svijest i kulturu sportskog ribolova, njegove zaštite i uopće jednog drugog gledanja na svijet u prirodi i oko sebe, jer je trebalo kod mnogih ljudi, pa i kod ribiča, mijenjati uhodane navike i poglede da se ulovi što se daje uloviti a da se ništa tome ne vrati. Takvi pokušaji doveli su do osnivanja osječkih ribolovnih sportskih klubova između dva rata. Prvi je osnovan u Gornjem gradu 1923. g. kao Osječki ribolovni športski klub. Rad ovoga kluba je lijepo krenuo obzirom na broj članova, njegovu kvalitetu rada jer su u svojoj sredini imali poznatog stručnjaka R. Hafnera kao i dobru organizaciju. Ovaj klub će imati dalekosežne pozitivne posljedice u vezi podizanja opće svijesti i kulture građana prema prirodi, njezinoj zaštiti, poribljavanju, propagiranju sporta i rekreacije te jednu opće društvenu ulogu. O njegovom radu postoji lijep prikaz kojeg je napisao poznati ribolovni sportski radnik Vladimir Zobundžija prigodom proslave 50 godišnjice ORŠK-a.¹¹

Rezultat uloženog truda — ugodan doživljaj za svakog ribiča

OSNIVANJE I DJELOVANJE SRD »DRAVA« OSIJEK DO 1945. GODINE

U Gornjogradski »Osječki ribolovni športski klub« bili su učlanjeni sportski ribolovci iz cijelog Osijeka. Godinu dana poslije osnivanja ORŠK-a, dakle 1924. g., on je brojao 236 članova, a od toga broja je bilo 44 iz Donjeg grada. Iste godine nastaje u Donjem gradu u Osijeku »Hrvatski podravski klub Rogač«. Oko log kluba ima dosta nejasnoća, no koliko se zna on nije imao odobrenih pravila, pa kao takav nije bio s pravne strane legalan. »Rogač« je postojao preko 15 godina, sve do Drugog svjetskog rata.

O postojanju kluba »Rogač« svjedoči originalna fotografija članova utemeljitelja iz 1924. g. na kojoj se vidi 18 članova. I sa proslave 10-godišnjice »Rogača« 1934. g. imamo sačuvanu fotografiju članova kluba na kojoj se nalaze 23 člana, od toga 5 osnivača iz 1924. g.¹² Ispod svake slike člana nalazi se ime i prezime te početna i 1934. godina članstva. Na ovratnicima kaputa vidljiva je značka. Jedna takva je pronađena te se vidi da su izrađene u tvrtki L. Pramek, Wienix, Nussdorfers str. U Crveno-bijelo-plavom polju nalazi se crtež rogača u kojem leži šaran i tekst »Hrvatski podravski klub Rogač«. Na temelju gornjeg možemo zaključiti da se klub, iako nije imao odobrenih pravila, ipak redovito sastajao, imao je svoju upravu i organizaciju te je 10. obljetnicu tako svečano proslavio. Postojanje tajnika upućuje na određenu korespondenciju, a blagajnika na novčane primitke i izdatke.

Na zahtjev Banske uprave iz Zagreba o broju ribarskih organizacija u Osijeku za 1934. g. odgovorila je gradska uprava da u Osijeku postoji ORŠK koji je imao 110 članova te »Jugoslavenski udičarski klub Osijek«, Gornji grad koji je osnovan 1934. g., a čija su pravila odobrena po Banskoj upravi 28. II 1935. Pov. II br. 1103/35 i brojao je 42 člana.¹³

Kada je izišao novi Zakon o slatkovodnom ribarstvu 1936. g., koji je dao mogućnost zakupa voda fizičkim i pravnim osobama putem licitacije, sve se više nametala potreba da se osnuje i u

Donjem gradu ribolovna organizacija s pravom javnosti, jer se sve više građana zanimalo za sportski ribolov, što je moglo provesti samo organizirano ribolovno društvo. Zato su Donjograđani nastojali da dobiju legalan ribolovni klub koji će moći nastupati kao pravna osoba u javnosti. Na tome su osobito živo radili od 1936. g., kako pričaju stari ribolovci, članovi SRD »Drava«. To im je konačno uspjelo početkom 1938. g. kada se održala osnivačka skupština i kada su im odobrena pravila. Časopis »Ribarstvo« iz 1938. g. donio je vijest o osnivanju Ribarskog udruženja »Drava« u Donjem gradu u Osijeku. Pisac članka navodi da su članovi tog društva bili »većinom mali ribari koji su lovili ribu od zanata i od toga živjeli, ali ih je bilo i sportskih«. Dalje se navodi »kako se oni za sada još slažu, te da im je cilj da se udruženi lakše bore za svoja prava i da lakše dođu do vode koja im leži takorekuć pred nosom, te da izbjegnu svim neugodnostima koje su do tada imali na tim vodama. Ujedno će poraditi na tome da dođu do jedne vode koju je grad Osijek, uz minimalnu naplatu na dugi niz godina izdao jednom licu uz uvjet da tu vodu preuredi u ribnjak, a sada namjesto ribe na toj vodi uzgaja patke i drugu živad s ribom koja dolazi u tu vodu iz rijeke Drave«. I zaključuje pisac članka »to su dakle potpuno opravdani razlozi da se udruže«.¹⁴ Gornja vijest pokazuje stanje u ribarstvu i ribolovu između dva rata, napose u Donjem gradu. Iz nje se razabire da su bili teški naponi do osnivanja sportsko-ribolovnog društva, jer je među članovima novoga društva bilo i ribara od zanata. Borba za sportski ribolov je bila teška jer su postojali stari uhodani pogledi o iskorištavanju ribe a ne o sportskom i zaštitnom ribolovu. Sportski i ostali ribolovci u Donjem gradu u Osijeku su željeli Gregorićev ribnjak koji je tada već bio zapušten. To će im uspjeti nakon isteka zakupa ribnjaka 1941. godine. Ovdje nema spomena o »Rogaču« ali se pretpostavlja da je dio nepravdi koje su trpjeli sportski ribolovci iz SRD »Drava« dolazio baš iz redova »Rogača«.

Da zaključimo u vezi Hrvatskog podravskog kluba »Rogač« u Donjem gradu: on je nepobitno postojao od 1924. g. pa do drugog rata, no bez odobrenih pravila. Sporno je kakav je karakter imao, no vjerojatnije je da je imao privredni, tj. lov ribe od zanata mada nije bio registriran kao zadruga. Čudno je što među prvim članovima RD »Drava« ne nalazimo ni jednog člana iz »Rogača« što samo govori o određenim pogledima slobodnih ribara i sportskih ribolovaca koji se često puta nisu slagali. »Rogač« je za vrijeme Drugog svjetskog rata nestao i više se nije pojavljivao nasuprot SRD »Drava« koje je djelovalo i za vrijeme rata i poslije njega sve do danas.

Prve pisane vijesti o osnivanju »Drave« potječu od 9. III 1938. g. kada je privremeni odbor podnio gradskoj policiji u Osijeku zapisnik osnivačke skupštine, pravila i popis osnivača radi odobrenja društva i pravila. Dopis su potpisali, u ime privremenog odbora, Milutin Živković i Đuro Perović. Budući da je za odobrenje pravila i društva bila nadležna Banska uprava u Zagrebu to je predstojništvo policije prosljedilo molbu u Zagreb, uz preporuku da su pravila i s formalne i materijalne strane u skladu sa zakonskim propisima, te da protiv osnivača nema ništa kod policije, da osnivači pružaju garanciju da će se u svom radu držati pravila. Pravila su odobrena dosta brzo pod br. Pov. II, br. 2078-1938. te su vraćena 1. IV iste godine u Osijek koji ih je zaprimio pod br. 9830. Jedan je primjerak uručen predsjedniku društva a drugi je ostao kod policije. Tako je pravni čin protokolacije društva bio završen, te je od toga trenutka RD »Drava« i pravno odobreno društvo u Donjem gradu.¹⁵

Osnivačka skupština održana je nešto ranije, 6. III. 1938. g. te je o njoj načinjen zapisnik kojega donosimo u prijepisu.

ZAPISNIK

Osnivačkog odbora ribarskog društva »Drava« u Osijeku donjem gradu,
od 6. marta 1938.

Tačno u 15 časova ustane privremeni predsjednik g. Brandt i otvori sjednicu u prisustvu 65 ljudi, pozdravi prisutne i zahvali im se na odzivu i razlaže im ukratko svrhu sastanka, te moli privremenog tajnika Perovića da izvjesti prisutne o radu osnivačke baze.

Privremeni tajnik izvjesti prisutne, o početnim poteškoćama koje su iziskale mnogo truda dok nismo se upoznali s gornjogradskim ribolovnim klubom, i zahvaleći njima na bratski i srdačni doček mnogo smo olakšali posao, i kroz njihove zasluge došli smo daleko sa radom. Nakon toga moli prisutne da budno slušaju pravila koje će im pročitati, posle čitanja pravila pita prisutne da li se prihvaćaju pravila našto prisutni jednoglasno prihvaćaju.

Nakon toga prelazi se na biranje privremenog predsjednika, kao i privremenog odbora. Jednoglasno bira se za privremenog predsjednika Brandt Stjepan i odbor od 10 lica kako slijedi:

Kožić Đoko	Karanović Boško
Perović Đuro	Rihard Julius
Sadil Ivan	Mravunac Ljudevit
Živković Milutin	Altgaier Ferdo
Kocijanović Stipo	Barinić Nikola

Pošto se nije nitko javio za riječ privremeni predsjednik zahvaljuje im se na datom mu povjerenju i obećaje da će raditi za dobrobit i unapređenje društva. Time zaključuje sjednicu u 18 časova.

U Osijeku, 6. marta 1938.

Brandt Stjepan
Perović Đuro

Uz ostalu dokumentaciju za ishođenje odobrenja društvo je dostavilo i popis članova osnivača. Među njima se nalaze *Brandt Stjepan, Kocijanović Stipo, Koslić Košta, Vidaković Stjepan, Živković Milutin, Vlaškovac Milan, Maurus Gašpar, Kocijanović Luka, Maurus Ivan i Sadil Ivan*, svi iz Osijeka osim Vidakovića koji je imao zavičajnost u Donjem Miholjcu i Maurusa iz Apatina. Budući da se ovdje radi o prvim pravilima RD »Drava« iz Donjeg grada iz kojih se vidi organizacija društva, osnovni ciljevi društva i jer su ta pravila sažela sadržaj organiziranog djelovanja i pogleda na sportski ribolov i zaštitu ribolova te postala podlogom za kasnija pravila, to ih dajemo u prepisu vjerno u cijelosti.

PRAVILA

ribarskog društva »Drava« u Osijeku

1. Ime i sjedište društva:

Ribarsko društvo »Drava«, a sjedište mu je u Osijeku donjem gradu.

2. Svrha društva:

Unapređivati ribarski sport i omogućavati svojim članovima da se sa što manjim materijalnim sredstvima mogu baviti ribolovnim sportom.

U tu će svrhu društvo:

- a) zastupati ribarsko amaterske i ribogojstvene interese u saobraćaju s vlastima, djelotvorno podupirati vlast u izrađivanju i sprovađanju zakonodavstva za unapređivanje ribarstva i ribogojstva, poduzimati mjere protiv uništavanja i oštećivanja ribarstva, te savjetovati vlasti kod ustanovljavanja tih mjera,
- b) potpomagati znanstvena istraživanja i publikacije,
- c) starati će se da uzmogne uzeti u zakup ili podzakup ribnjake i tome slične vode, pritoke u okolici grada Osijeka za iskorištavanje sporta, dozvoljeno u granicama zakona,
- d) nastojat će da se štednjom riba te naravnim i umjetnim ribarstvom oplemeni i podigne stanje riba u spomenutim vodama, pri čemu će se strogo držati i oblastnih ribarskih zakona i propisa, a naročito će strogo paziti da njegovi članovi ili drugi bez dozvole od kompetentne strane ne love streljivom, trovanjem ili drugim škodljivim sredstvima, o čemu će posebne ustanove biti sadržane u ribarskom Pravilniku društva,
- e) u granicama materijalnih mogućnosti od vremena do vremena društvo će priređivati večere, zabave, izlete spojene s natjecanjima u ribolovu uz nagrade, izložbe ribarskog društva itd.
- f) starati će se da za svoje članove nabavi uz što povoljnije uvjete publikacije ribarske literature i ribarski pribor.

3. Sredstva:

Društvo će za pokrivanje troškova namicati svoja sredstva:

- a) uplaćivanjem upisnine, dobrovoljnim prinosima i članarinom,
- b) prihodima od zabava, izleta, natjecanja itd.

4. Članovi, njihove dužnosti i prava:

1) Članovi su društva: a) redovni, b) podupiratelji, c) utemeljitelji, d) začasni.

2) Dužnosti članova:

- a) članom društva može biti svaki punoljetni neporočni građanin, bez obzira na spol i društveni položaj, ako se obveže da će se pokoravati ovim Pravilima i svim pravovaljanim zaključcima skupština i odborskih sjednica, te točno uplaćivati sve članske prinose. Neprimljenom članu dužan je upravni odbor dati pismeno obrazloženje s pravom žalbe na glavnu skupštinu.
- b) Redovni članovi plaćaju svoj prinos kvartalno u visini prema vlastitoj odredbi.
- c) Članovi utemeljitelji plaćaju jedanput za svagda utemeljiteljni prinos, koji se kao i upisnina i redovna članarina za svaku godinu određuje na redovnoj glavnoj skupštini po prijedlogu upravnog odbora, U pravima izjednačuje se s

podupirajućim članom. Želi li se služiti i povlasticama što ih uživaju članovi, dužan je plaćati i sve redovne prinose kao i redovni članovi.

- d) Začasni su članovi oni, koje glavna skupština na prijedlog upravnog odbora predloži, a za zasluge stečene društvo izabere.

Pritužbe članova protiv odluke upravnog odbora imadu se podastrijeti nadzornom odboru, koji ih imade u roku od 8 dana ispitati i na prvoj narednoj sjednici upravnog odbora svoje mišljenje pismeno saopćiti. Protiv odluke upravnog odbora imade svaki član pravo priziva na glavnu godišnju skupštinu.

Istupiti iz društva može svaki član u svako doba, ali mora taj svoj izostanak odboru pismeno saopćiti, te je dužan sve zaostale prinose do dana istupa uplatiti. Svaki istupljeni član dužan je vratiti svoju člansku legitimaciju.

5. Isključenje članova:

- 1) Isključuje se iz društva:
- tko se ne pokorava zaključcima glavne skupštine i upravnog odbora, te odredbama »Poslovnog ribarskog reda«.
 - tko svojim ponašanjem društvu ili njegovim članovima nanosi štetu ili sramotu putem kriminala ili drugih težih prestupaka.

Protiv zaključaka odbora kojim se član isključuje iz društva pristoji pravo priziva na glavnu godišnju skupštinu.

- 2) Prestaje biti član te se briše iz spiska članova tko zaostaje kroz 6 mjeseci uplatom članarine, a nakon opomene nije ju podmirio. Takav član može ponovno biti primljen kao novi, ali mora zaostalu dužnu članarinu platiti. Neuposleni ili bolesni članovi mogu biti oprošteni od plaćanja članarine te se na njih ne proteže ustanova ove stavke, ako svoju neuposlenost ili bolest pravovremeno prijavi upravnom odboru. Svaki isključeni član društva ima pravo priziva na glavnu godišnju skupštinu.

6. Glavna skupština

- 1) Društvo održava svake godine, najkasnije do 1. marta, svoju redovnu glavnu skupštinu kojoj pripada u nadležnost:
- primanje izvještaja upravnog i nadzornog odbora,
 - odobrenje zaključnih računa,
 - davanje ili uskraćivanje odrešnice upravnom ili nadzornom odboru,
 - promjena društvenih pravila,
 - izbor predsjednika i 10 članova upravnog odbora, izbor petorice članova nadzornog odbora i 3 člana obraničkog (časnog suda),
 - ustanovljenje ulemeljiteljnih prinosa te upisnine i redovne mjesečne članarine,
 - rješavanje prijedloga podnešenih od upravnog odbora,
 - rješavanje priziva članova protiv odluke upravnog odbora,
 - zaključivanje o razlazu društva kao i razdiobi društvene imovine nakon razlaza.

Dan, sat i mjesto održanja redovne i izvanredne skupštine kao i dnevni red imade se svim članovima najmanje 14 dana unaprijed pismenim pozivom objaviti.

- 2) Ako najmanje 1 trećina članova ili pak redovni odbor zatraže održavanje izvanredne glavne skupštine, tada je upravni odbor dužan tome zahtjevu u roku od 14 dana

udovoljiti. Ako se upravni odbor ne odazove ovome zahtjevu, imade nadzorni odbor pravo, da sam sazove izvanrednu glavnu skupštinu.

- 3) Sve glavne skupštine osim onih, koje imadu odlučivati o promjeni pravila ili o razlazu društva, mogu stvarati pravovaljane zaključke samo onda, ako je prisutno barem 1 trećina redovnih članova, u protivnom se u roku od 1 sata ima sazvati druga skupština.

S tim dnevnim redom, koja je vlasna stvarati pravovaljane zaključke bez obzira na broj prisutnih članova, što se imade na pozivu članstva naznačiti.

- 4) Pravovaljano se zaključuje jednostavnom većinom glasova redovnih članova. Kod izbora koji se vrši tajnim glasanjem vrijedi isto načelo.

Promjena pravila i razlaz društva može se zaključiti samo na onoj skupštini za koju se prethodno za razlaz društva barem 1 mjesec unaprijed objavi članovima ova svrha. Takva je skupština ipak samo onda vlasna stvarati pravovaljane zaključke ako je prisutno barem 2/3 članova. Nije li na prvoj skupštini ovaj broj članova prisutan ne može se o gornjim predmetima pravovaljano zaključivati, te se ima u roku od 14 dana sazvati druga skupština, koja je vlasna stvarati pravovaljane zaključke bez obzira na broj prisutnih članova.

7. Upravni odbor i sastav upravnog odbora:

Upravni odbor se sastoji od:

- predsjednika,
- potpredsjednika,
- tajnika,
- podtajnika i
- blagajnika.

- 1) U djelokrug upravnog odbora spada naročito:
 - a) provađati zaključke glavnih skupština,
 - b) upravljati društvenom imovinom,
 - c) namještati plaćene namještenike i određivati im visinu nagrade,
 - d) primati i isključivati članove, upravni odbor nije dužan kazati razlog s kojega nekoga ne prima u društvo,
 - e) sazivati redovite i izvanredne glavne skupštine,
 - f) predlagati glavnoj skupštini na prihvrat veće izvanredne izdatke (kao uzimanje u zakup ili podzakup ribnjake, pritoke itd.)
 - g) odlučivati o svim onim društvenim poslovima koji nisu izričito pridržani glavnoj skupštini.
- 2) Upravni odbor ima dužnost sve poslove točno i po svom najboljem znanju i uvjerenju vršiti.
- 3) Upravni odbor drži svakog mjeseca jednu redovnu plenarnu sjednicu, a po potrebi mogu se sazvati izvanredne odborske sjednice. Sve sjednice upravnog odbora saziva predsjednik i predsjedka im, a u slučaju spriječenosti ima pravo jedan od potpredsjednika. Zaključci upravnog odbora su pravovaljani, ako dotičnoj sjednici

prisustvuje najmanje 8 članova odbora, među njima predsjednik ili 1 potpredsjednik i 1 tajnik, a stvoreni su većinom glasova.

- 4) Predsjednik zastupa društvo u svim poslovima. Isprave koje pravno vežu društvo, moraju biti providene potpisom predsjednika i još dvojice članova odbora, koje odbor zato posebnim zaključkom delegira kao i društvenim pečatom. Ostale isprave potpisuje predsjednik i tajnik. Odstupi li predsjednik ili je zapriječen predsjednik i tajnik u vršenju svoje dužnosti, tada ga zastupa u svim dužnostima i pravima prvi odnosno drugi potpredsjednik.
- 5) Tajnik vodi sva pismena agenda društva, sastavlja dopise na vlasti i vodi zapisnik o skupštinama i sjednicama upravnog odbora, te sve potpisuje s premapotpisom predsjednika. Zapisnik glavnih godišnjih skupština ovjeravaju i potpisuju svi članovi odbora. Konačno tajnik podnaša redovitoj glavnoj skupštini izvještaj o poslovanju društva u minuloj godini.
- 6) Blagajnik ubire sve članske prinose i prima darove društva o kojima vodi točne račune, izdaje veće svote samo na odobrenje odbora, a manje na pismeni nalog predsjednika, podnosi svoj blagajnički izvještaj redovnoj glavnoj skupštini, a svakog trećeg mjeseca izvještaj upravnom odboru o stanju društvene blagajne. Po zahtjevu nadzornog odbora dužan je u svako doba dati na uvid poslovanje društvenom blagajnom.

8. Nadzorni odbor:

Na redovnoj glavnoj skupštini izabrani nadzorni odbor sastoji se od 5 članova, koji imaju sebi birati svoga pročelnika. Članovi nadzornog odbora ne mogu biti u isto vrijeme i članovi upravnog odbora. Nadzorni odbor obavezan je svakog trećeg mjeseca da pregleda i točno ispita račune i blagajnu, te da o svom nalazu na kraju društvene godine podnosi redovnoj glavnoj skupštini svoj izvještaj. No nadzorni odbor ima pravo pregledavati blagajnu i račune u svako doba. Ako svoju dužnost propusti, nosi solidarno s upravnim odborom odgovornost za svu društvenu prouzročenu štetu.

9. Računi:

Primici i izdaci društva imaju se točno voditi po načelima jednostavnog knjigovodstva. Zaključni računi od nadzornog odbora ispitani i potpisani imaju se članovima pripočiti prije redovne glavne skupštine i ovoj glavnoj skupštini donijeti na potvrdu.

10. Obranički (časni) sud:

Sporove nastale između članova iz društvenih odnošaja rješava obranički (časni) sud, koji se sastoji iz 3 lica birana od glavne skupštine stalno, a po jednog delegata od protivničkih stranaka, koji biraju između sebe predsjednika. Protiv odluke časnog suda koji stvara zaključke većinom glasova, nema daljnjeg priziva. Svaki se spor za sebe rješava. U parbenim stvarima koje su se porodile iz društvenih odnošaja, a spadaju pod nadležnost suda, nadležni su sudovi u Osijeku.

11. Razlaz društva:

Društvo prestaje:

- a) ako to glavna skupština odluči,

- b) ako ga vlast raspusti,
- c) ako broj članova padne ispod 10.

Ako se društvo razilazi iz vlastite pobude pridržava se odluka o cjelokupnoj imovini onoj glavnoj skupštini, koja zaključi razlaz. Za slučaj da društvo zaključi svoj razlaz, a nije učinilo nikakve raspoložbe sa svojom imovinom, ili ako ga oblast raspusti, imaju se najprije isplatiti svi dugovi društva, a ostatak imovine predati u pohranu gradskom poglavarstvu. Osnuje li se unutar 5 godina isto ili tome slično društvo, to pripada taj imetak istome. U protivnom slučaju imade se nakon 5 godina imovina predati instituciji Uboškog doma u Osijeku.

U Osijeku, dne 6. marta 1938.

Stjepan A. Brandt	Luka K. Kocijanović
Stjepan A. Kocijanović	Milutin P. Živković
Milan I. Vlaškovac	Ivan S. Sadil
Kosta N. Kostić	Ivan G. Maurus
Gašpar A. Maurus	Stjepan F. Vidaković

Jedno od glavnih i prvih pitanja »Drave« bilo je svakako područje gdje će članovi moći loviti i rekreirati se. Po Zakonu im je bilo na raspolaganju samo 7 km desne obale Drave te 200 m lijeve dok su ostale vode pripadale pod zakup ili drugim vlasnicima. Stoga je na početku svojega rada Društvo zatražilo od grada dodjelu revira ili odjeljka za lovljenje, pa kad nije dobilo pozitivan odgovor, uputilo je žalbu na vladu u Zagreb. Nažalost ni vlada im nije odobrila druge vode osim Drave već ih je uputila neka se po isteku zakupa 1941. g. natječu za ostale ribolov ne vode.¹⁶

U početku su uprava i pravi sportski ribolovci vodili borbu s nekim članovima koji nisu mogli shvatiti što je to sportski ribolov a što privredni i kako se trebaju ponašati sportski ribolovci. Dolazilo je i do zaplijene ribe od strane gradskih tržišnih organa jer su neki članovi sportskog društva lovili i javno na tržnicama prodavali ribu. Jednom zgodom 1938. g. su čak intervenirali predsjednik SRD »Drava« Brandt Stjepan i tajnik Đuro Perović podnijevši žalbu gradskoj općini u Osijeku. No odgovor općine je bio jasan, da po zakonu iz 1936. g. sportski ribolovci ne smiju javno prodavati ribu na tržnici. A budući da je »Drava« sportsko-amatersko društvo a ne nekakva zadruga ili privredno udruženje, kako navodi gradska uprava, a osim toga »Drava« nema ekonomske ciljeve već da se članovima omogući sportski ribolov, to je žalba odbijena.¹⁷

Očelarija narodna mjerenja bilježimo re. -
LONJACI

U Osijeku, 25. juna 1938
za ribarsko društvo Drava

Tajnik:
Đuro Perović
Osijek III
Seliševa ul. 56

Predsjednik:
Stjepan Brandt

GRADSKO POGAVARSTVO OSIJEK
GRADSKO POGAVARSTVO OSIJEK
M34601 / 27. VI. 1938

Gradskom poglavarstvu
u Osijeku
IZNEŠENJE

Izjavljujem, da sam Maurum Jona i Ri-
harda Juliusa u prijavi navedenih dana
prijavio, kao i 21. juna t.g. kada sam ribar
od njih na pitanje o tom podnio prijavu.

Isteno je otpis dr. lom. uprave poobla-
slovine u Zagrebu vođenju za trgovinu
obit i mi dostavljen od 27. XII. 1935. broj 25.631/1-
1935. bio poznat, ali sam upravo o državi
da gore citirani otpis nemuže više važiti, čim
je novi zakon o alat. kovačnom ribarstvu dan
28. I. 1937 stupio na snagu.

U pogledu pučaja ribe ili zabrane,
25. 31. glavi:
1. Ribarom u smislu ovog zakona sma-
tra se onaj koji lično lovi ribu za prodaju.

Prijava protiv članova RD »Drava« (prvi pečat društva)

Prvi predsjednik društva bio je Stjepan Brandt, a tajnik Đuro Perović, kako se to vidi iz podnesaka iz 1938. i 1939. g. Početkom 1940. g. zbile su se u samoj upravi Društva neobične stvari, jer je uprava podni jela 9. IV 1940. dopis gradu Osijeku da je ona isključila 13 svojih članova zbog neplaćanja članarine, te da im stoga grad oduzme dozvole. Dopis su potpisali predsjednik Arandelović Luka i tajnik Perović Đuro. No već 12. VII iste godine Društvo je povuklo gornji dopis jer je skupština poništila raniji zaključak svojega upravnog odbora. Ovaj puta su dopis potpisali predsjednik Luka Arandelović, a mjesto tajnika potpredsjednik Stjepan Brandt.¹⁸ Rezultat svega je bio da je 26. XI 1940. g. izabran novi tajnik Dragutin Kumer koji se ranije nalazio na listi isključenih članova.

Neprilike su imali sportski ribolovci iz Donjeg grada i s ribarima profesionalcima kao i ribarskom zadrugom u Osijeku. Zadruga je kao privredna organizacija hvatala i prodavala ribu te je prijekim okom gledala na sportske ribolovce jer su joj ponajčešće smetali osobito kad se radilo o lovostaju, dozvoljenim mjerama riba i slično. Ribarska zadruga je čak jednom zgodom oružjem napala u čamcu Brandta Stjepana i Župana Vatroslava te im oduzela čamac i ostali pribor, iako su ovi plovili Dravom. Društvo je tužilo zadrugu a stvar je konačno završila na sreskom sudu. Ishod ove parnice ne znamo jer su uništeni spisi sreskog suda u Osijeku.¹⁹

Društvo je novčana sredstva namicalo ponajviše od članarine, zatim od društvenih zabava i ribljih večeri. O radu Društva iz predratnih godina nešto znamo i iz sačuvane blagajničke knjige primitka i izdatka koja obuhvaća period od 1940 - 1950. g., jer je ostala arhiva društva nestala, Iz nje se vidi npr. da je donos iz 1939. g. bio 3940 din, a prihod u 1940. g. 6627 din. I grad Osijek je imao razumijevanja za SRD »Drava« jer mu je dotirao 2. II 1941., dakle pred sam napad fašističke Njemačke na Jugoslaviju, 500 dinara, pa je prihod na koncu te godine iznosio 15.396 din. Rashod je obično išao za zakup ribolova 3500 din. Godine 1941. su zakupili Gregorićev ribnjak čija je godišnja zakupnina iznosila 500 din. Među stavkama izdatka nalazi se i 1000 din koje je Društvo dalo 16. XII 1941. g. Crvenom križu za bosansku djecu. Tijekom rata poslovanje Društva je bilo slabo jer to prilike nisu dopuštale.

Za vrijeme okupacije naše zemlje velik broj članova SRD »Drava« uključio se u Narodno oslobodilačku borbu sudjelujući u raznim jedinicama, ponajviše slavonskim, dok su drugi radili i pomagali borbu u pozadini na raznim zadacima, kako pripovijedaju članovi Društva iz tog vremena. Više članova Društva je stradalo kao žrtve okupatora i njegovih pomagača, dok ih je nekoliko palo u borbama za oslobođenje zemlje. Osijek je konačno oslobođen 14. IV 1945. g. i time počinje novo razdoblje u životu nove socijalističke Jugoslavije. Tek u novoj socijalističkoj Jugoslaviji i ribolovni sport je doživio svoju punu afirmaciju, jer novo uređenje zemlje temelji se na demokratskim načelima po kojima je svaki građanin nove Jugoslavije doživio svoja prava i dužnosti kao ravnopravni i slobodan član zajednice.

SRD »DRAVA« POSLIJE 1945. GODINE

Prvi savezni Ustav FNR Jugoslavije iz 1945. g. proklamirao je, između ostalih prava i to, da su ribe u našim vodama i na poplavnim područjima društveno vlasništvo. Nikakva prava i privilegije, stečeni u ranijim feudalnim i kapitalističkim društvenim uređenjima, nisu priznata. Među ostalim kvalitetama novog socijalističkog društvenog poretka Jugoslavije bio je i taj da je sport postao pristupačan svakom radnom čovjeku. To je jasno izrekao drug Tito na I sletu fiskulturnika Hrvatske: »Mi hoćemo da razvijamo naš sport do najvećeg stupnja, da on bude što je moguće masovniji, a onda neka se u masovnosti izdvajaju kvaliteti koji će našu socijalističku zemlju i njenu stvarnost dostojno reprezentirati.« Istina, trebalo je najprije obnoviti porušenu zemlju i izgraditi osnovne preduvjete za život i sport, no i za vrijeme obnove zemlje i njezine izgradnje sportska kultura i sam sport je postao dio svakog građanina.

S tim se počelo i u Osijeku kada je 25. V 1945. g. osnovan Fiskulturni odbor koji je obuhvatio razna sportska društva. U prvo vrijeme sport se masovno širio preko sindikata. Jedno od prvih takvih društava bilo je »Jedinstvo« u Donjem gradu u Osijeku koje je obuhvatilo prosvjetnu, nogometnu, hazensku, odbojkašku, stolno tenisku, šahovsku, kuglašku, boksačku, streličarsku, veslačku, plivačku, ribolovnu, klizačku i biciklističku sekciju.

Prvi poslijeratni predsjednik sekcije RD »Drava« 1945. g. bio je Pećnik Ljudevit, a blagajnik Kumer Dragutin, kako je to vidljivo iz blagajničke knjige. Po završetku inventure 10. VI 1945. g. u blagajni je nađeno 25.511 Kuna.²⁰ Već 25. VII iste godine pozvala je nova uprava Društva na čelu s Kumer Dragutinom, Vidaković Antunom i Pećnik Ljudevitom sve članove i zainteresirane građane za sportski ribolov na sastanak. Tom prilikom su se članovi društva upoznali s novim demokratskim načelima socijalističke Jugoslavije kao i sa sportskim ribolovom. Vrijedno je istaknuti da se »Drava« uključila u obnovu zemlje, osim onog radnog dijela preko raznih poduzeća, još dobrovoljnim radom na saniranju svojih objekata i kako nas obavještava blagajnička knjiga, dala je 30. X 1945. g. 500 dinara za poplavljeno selo Vrhovce. Do sredstava Društvo je dolazilo preko članarine, prodaje ribe iz zakupljenog Gregorićevog ribnjaka kao i priređivanja ribljih večeri i zabava. Među izdacima nalazile su se stavke za nabavu novog žiga, zakup ribnjaka 700 din, potrebnog pribora i alata za rad na saniranju ribnjaka i drugo.

Prvih godina Društvo je mnogo pažnje polagalo na uređenje starog i zapuštenog ribnjaka u Nemetinu. Uvelo je i posebnog plaćenog čuvara ribnjaka i voćnjaka koji se nalazio kraj njega. Tijekom 1946. g. mnogo se radilo na uređenju ribnjaka, podizali su se nasipi, kopali kanali, čistio voćnjak. Osim toga, uprava je poklanjala pozornost i izobrazbi svojeg članstva u vezi sportskog ribolova, unapređivanja kulturne svijesti u skladu s novim društvenim uređenjem zemlje, zaštiti i poribljavanju, jer je riblji fond jako stradao te posebno vodila borbu protiv krivolovaca. Samo u 1948. g. izdalo je Društvo za zakup ribnjaka 7000 din, a za riblji mlađ 5000 dinara. Ribu iz ribnjaka prodavalo je radnoj organizaciji »Riba« export-import, dok je dio voća i ribe poklanjalo staračkim i dječjim ustanovama u Osijeku čime je steklo velike simpatije u gradu.

Budući da država još nije izdala novi zakon o slatkovodnom ribarstvu to je Okružni Narodni Odbor Osijeka početkom 1946. g. izdao Naredbu o lovostaju šarana i mreke kako bi ih zaštitio u vrijeme njihovog mrijesta. U spomenutoj Naredbi se navodi: »Pošto je kod nas u običaju divljačko uništavanje šarana za vrijeme mrijesta, hvatanje istog na plićaku kuda šaran odlazi da odloži ikru, rogačem, čerencem i košarama, to se najstrože zabranjuje uništavanje riba tj. sprečavanje prirodnog razmnožavanja. Treba strogo kažnjavati ne samo onoga koji lovi ribu već i onoga koji od njega kupuje. Jer ako krivolovac nema komu ribu prodati ne će ju ni loviti, jer se on ne bavi tim poslom iz

športa već iz materijalne koristi. Na ovom poslu treba zaposliti sva postojeća sredstva, miliciju, čuvare, ribare, poljare itd.« Iz gornjeg teksta se lijepo vidi osnovna intencija i briga društvene zajednice za riblji fond i odnos prema njemu kao i prema onima koji se bave krivolovom. Jasno je da je u prvo vrijeme opće zakonodavstvo bilo centralizirano, no razvojem svijesti i društveno-ekonomskog razvoja zemlje, ono će polako prelaziti od centralističkog načina upravljanja ribljim blagom, kao i kod drugih područja, na republičko, regionalno, općinsko odnosno na samoupravne odnose preko ribolovnih društava. Za to je trebalo proći određeno vremensko razdoblje da građani i radni ljudi preuzmu na se odgovornosti i prava koja imaju danas u neposrednom samoupravnom odlučivanju i dogovaranju.

Da bi se društveni rad ribolovaca mogao kako tako odvijati dobilo je Društvo početkom 1946. g. bivšu zgradu Ivana Gregorića u Krčevinama br. 27 Vinogradi. Tu je bio ujedno stan čuvara i društvene prostorije. Prvih godina godišnje skupštine i veći sastanci Društva morali su se održavati u iznajmljenim prostorijama kao u gostionici Bendeković, zatim u sindikalnom domu Kožare, Domu kulture u Donjem gradu (kasnije dječje kazalište), zatim u sindikalnom domu Šećerane i drugdje.

Budući da ribiči nisu bili prihvaćeni kao ostale sportske organizacije, već su ih dijelom stavljali pod Ministarstvo Poljoprivrede i šumarstva, to su 1946. g. istupili iz FD »Jedinstva« i prišli FD »Slavoniji«. No sličan tretman su imali i tamo jer im se osporavao status sportske organizacije. Zato su se među prvima izdvojili iz FD »Slavonije« te su 16. II 1947. g. održali osnivačku skupštinu i ponovno nastavili staru tradiciju kao samostalno sportsko-ribolovno društvo »Drava«. Tom su prilikom prihvaćena i nova pravila koja su izrađena po uzoru na zagrebačko ribolovno društvo. Prilikom osnivačke skupštine, među ostalim pozdravima i željama za napredak Društva, istaklo se ribolovno društvo »Priroda« iz Vinkovaca koje je na osnivačku skupštinu poslalo i svoga delegata. U prvi upravni odbor SRD »Drava« bili su izabrani Milutin Živković predsjednik, Antun Vidaković tajnik, Viktor Bušbaher kao drugi tajnik, Velimir Dragičević blagajnik te odbornici Andrija Čulik, Antun Dragila, Josip Kiršner, Vid Gorički, Petar Drobnik i Jakob Vidaković. U nadzorni odbor su izabrani: Georgije Mihejenko, Luka Arandžević i Dragutin Dimec, dok su časni sud činili: Košta Kostić, Ivan Gregorić i Drago Gučmirtl. Nova pravila Društva odredio je Gradski NO Osijek 14. VIII 1947. br. 14180-11-47. Ova pravila su imala samo 13 paragrafa. Osnovna zadaća Društva je bila prikupljanje što većeg broja članova iz redova radnika koji će se baviti ribolovom iz »zadovoljstva i da im pruži mogućnost odmora i razonode u prirodi nakon napornog rada«, zatim da zakupljuje pravo ribolova u otvorenim i zatvorenim vodama, da surađuje s vlastima radi zaštite ribarstva, poribljava vode, propagira racionalno ribarstvo preko štampe, predavanja i slično, da sprečava krivolovstvo i druge štetne pojave za ribolov, razvija bratstvo i jedinstvo među članovima i drugim društvima i drugo. Zanimljivo je da se Društvo obavezalo preko pravila da će od ulova ribe u ribnjaku besplatno davati 25% obdaništima i staračkim domovima, što je i do tada činilo, čime je pokazivalo i društveno-humanitarnu djelatnost.

Novo Društvo je u početku brojilo 168 članova. Da se članovi upoznaju s novim pravilima, kretanjima u zemlji i drugim aktualnostima, organizirala je uprava 18. V 1947. g. masovni sastanak, što će se i kasnije provoditi kao najgodniji način okupljanja i informiranja svojih članova. Osim toga tu su bili tisak, film, radio, predavanja, seminari što je sve dovodilo do jednog bitnijeg zaokreta u radu sportskog ribolova.

Glavna briga Društva je i dalje bila ribnjak kojeg je držalo u zakupu. Njega je proširilo do 36 jutara, uredilo daljnim dobrovoljnim akcijama i osposobilo za proizvodnju riba. Nešto iz spisa koliko je sačuvano, a više iz pričanja starih članova doznajemo da su članovi svake nedjelje u slobodno vrijeme dobrovoljno uređivali ribnjak u zanosu nove i pobjedonosne slobodarske generacije. Bili su svjesni da čine dobro i doprinose napretku zemlje i sreći građana. Za prodanu ribu Gradskom

poduzeću dobivali su ribolovni pribor i materijal do kojega se tada teško dolazilo. U prvo vrijeme ribolovci su osim pecaljki mogli koristiti i mali obalski struk do 20 udica, varalicu, djelberiju, mali obalski crpac (čerenac) do 1 m² površine, zagažanj do 4 m dubine i 1,5 visine, rogač, te sačmaricu, no u tekućim vodama samo udicu.

Godine 1949. osnovana je Zajednica ribolovnih društava Hrvatske kao centralna organizacija koja je vodila zajedničku politiku, brigu i zaštitu te unapređenje ribolova i čovjekove okoline u Hrvatskoj. Ova je Zajednica odigrala značajnu ulogu, jer je okupila rad svih ribolovnih društava iz Hrvatske te kao snažna organizacija uvelike doprinijela na donošenju zakonodavstva i politike iz područja sportskog ribolova, njegove zaštite, poribljavanja, takmičenja, ribolovne kulture i drugo. Njezin rad se u značajnoj mjeri osjećao kroz rad svih društava, a posebno je došao do izražaja u SRD »Drava« u Osijeku. Društvo je već 1949. godine razvilo zavidan rad pa se to odrazilo i na povećanju broja članova. Na temelju prvog kompletno sačuvanog popisa članova, baš iz 1949. g., doznajemo za imena i prezimena svih članova pa ga zato objavljujemo u cijelosti. Članovi označeni zvijezdicom osnivači su Društva iz 1936. odnosno 1938. godine.

POPIS

članova Ribolovno udičarskog društva »DRAVA« Osijek d. g. 1949

Ams Josip, Vinogradi 36	Dragolić Josip, D. Dravska 52
Androk Andrija, D. dravska 49	Dragović Ivan, Miljanovića 10
Anić Marijan, Divaltova 58	Drobnik Pero, Kišpatića 11
Antunović Josip	Družnik Petar, D. Dravska 59
Arandžević Luka, B. Salaja 2	Dmitrov Svetozar, Cetinska 22
Bačić Anđelko, Vukovarska 224	Đonlić Đoko, Miškina 71
Bačuvčik Ivan, Divaltova 185	Đonlić Boško, B. Salaja 4
Balić Jovan, Vodenička 7	Đonlić Lazo, B. Salaja 52
*Barinić Nikola, Miškina 66	Fijala Ivan, Vukovarska 105
Bato Kristijan, M. Križan 89	Faler Franjo, Crkvena 40
Bendeković Antun, Vukovarska 121	Feher Jakob, Vinogradi 21
Beer Josip, Miljanovića 45	Filaković Pero, Rade Končara 5
Berečić Stjepan	Flačar Stjepan, B. Adžije 3
Bernhart Albert, Miljanovića 1	Fohi Gašpar, Crkvena 72
Bernhart Pavao, Gundulićeva 170	Fraj Milan, M. Gupca 33
Bogdan Viktor, Titova 64 Retf.	Gašparović Josip, Miljanovića 10
Bogosanović Slavko, Paromlinska 3	Girardi Antun, Divaltova 185
Bonifat Josip, Vukovarska 180	Gorički Vid, Stankovića 10
Borić Ivan, Sarvaška mitnica	Gutzmirtl Dragutin, Radičevića 12
Borić Branko, Intervilan 22	Habenštok Marko, Divaltova 50
Brkić Dragutin, Vukovarska 103	Habunek Ivan, Mišićeva 18
Budimac Petar, Divaltova 135	Hađić Meho
Bujan Dragutin, Vinogradi	Hauskneht Matija, Divaltova 50
Bulajić Nedeljko, Psunjska 120	Heker Ivan, Kalvarija 8
Bulajić Nikola	Herhe Pavao, Vukovarska 220
Bušbaher Viktor, S. Bertić 97	Hronić Vlatko, Voćarska 4
Caganov Aluša, B. Salaj 59	Humplih Stjepan, Zagrebačka 13
Cand Rudolf, Stankovića 14	Iđotić Pavao, Kišpatića 88
Centner Vjekoslav	Ištvanović Koloman, Dubrovačka 72
Cindrić Antun, Vukovarska 136	Ivanović Mijo, Divaltova 67
Ciraki Marcel, Crkvena 18	Ivanović Mato, Miškina 14
Crnojlović Franjo	Ivanović Stjepan, Mlinska 40
Crvenka Stjepan, D. Dravska 44	Jakofi Đuro, Intervilan 98
Čanadić Marko, Vukovarska 222	Janković Rudolf, Vukovarska 17
Čanadić Nikola, Vukovarska 222	Janjić Branko, Crkvena 1
Čatkeš Antun, Široka 110	Janošić Antun, Sarajevska 37
Čot Valentin, Istarska 1	Jarkov Ivan, Cvetkova 39
Čulik Andrija, Crkvena 6	Jelčić Ivan, Sarajevska 19
Dakshobler Antun, Demonjina 12	Jovanović Luka
Detling Viktor, Cvetkova 27	Jozić Demo, Nemetin 46
Dimec Dragutin, Divaltova 189	Karanović Stevo, Crkvena 21
Doboš Franjo, Frankopanska 196	Kapeter Dragutin, Divaltova 122
Dobra Tomo, Psunjska 111	Kasapović Đuro, Ruzveltova 17
Doljanin Stjepan, Nemetin 53/a	Kes Stjepan, Vukovarska 2
Dominković Miroslav, Keršovanija 5	Kibl Josip, Vukovarska 161
Donskov Vasilj, Nemetin 218	Kirhner Josip, Divaltova 187
Dragičević Velimir Vodenička 8	Kirhofer Đuro, Savska 61
Dragila Antun, Stankovića 10	*Kocijanović Luka, Cvetkova 34

<p>Kolčić Bogoslav, Divaltova 111 Komorek Mihajlo Komarčevski Mihajlo, Miškina 30 a *Kostić Košta, S. Bertić 67 Koščak Đuro Kovačević Tomo, Zmaj Jovina 8 Klinovski Zdenko, Crkvena 88 Krbavac Stojša, Zmaj Jovina 6 Križan Slavko, Vukovarska 45 Krstanović Radovan, B. Salaja 27 Kumer Dragutin, D. Dravska 14 Labovski Franjo, Frankopanska 146 Leskovac Stojša, Vukovarska 124 Lukić Josip, Vinogradi 27 Maljković Đuro, Vinogradi 14/b Mamula Stevo, Sarajevska 5 Marković Antun Mašić Vaso, Frankopanska 186 Macefat Karlo, Psunjska 125 Matošević Ivan, Zvonimirova 9 Retf. Mavrak Nikola, Kišpatića 45 Mesarić Franjo, Podravlje 82 Mesaroš Franjo, Bosanska 13 Mešnjak Ivan, S. Bertić 33 Metanin Stevan, Belo Brdo Mihejenko Georgij, V. Nazora 1 Mihić Franjo, Bogojavl. Trg 1 Mihić Andrija, Bogojavl. Trg 1 Močković Oto, Tvornička 1 Mudrovčić Antun, Cvetkova 32 Muslić Bećir, Divaltova 224 Opančar Stevo Pacek Franjo, Divaltova 166 Pacek Stjepan, Vrbik 1 Pavošević Ivan, Ilirska 81 Pečnik Ljudevit, Crkvena 46 Peić Ivan, B. Salaja 23 Perduha Dragutin Perić Cvitan, M. Gubca Petrinjak Viktor, Dubrovačka 50 Petrušić Ivan, Staljinova 9 Poljak Albert, Frankopanska 136 Primuš Ivan, Divaltova 162 Prispilović Mato Privšek Adolf, Vukovarska 121 Pružinac Ivan, Vukovarska 222 Puhin Drago, Tenjska 111</p>	<p>Pušetić Zvonimir, Crkvena 92 Pušetić Krešo, Cvetkova 41 Radić Tihomir, Miljanovića 5 Rosandić Luka Salaj Ivan Sekulić Lazo, Kišpatića 37 Šlešković Ante, Vukovarska 41 Smrček Josip, Frankopanska 49 Srđić Nikola, S. Bertić 27 Staković Antun, D. Dravska 52 Stanišić Drago, Kničanina 55 Stipetić Ljudevit, Sremska 8 b Sili Adolf, Cvetkova 53 Sužnjević Stjepan, Jelavičeva 2 Sužnjević Franjo, S. Bertić 94 Šamaj Franjo, Cvetkova 18 Šarkezi Ivan, Kuhačeva 15 Sekulić Josip, Frankopanska 204 Šestak Ivan, S. Bertić 86 Šimić Ivan, Lađarska 1 Šimić Mirko, Kišpatićeva 1/b Šira Teodor, Republike 31 Šmit Franjo, Milica 11 Štreitenberger Drago, S. Bertić Štromar Miroslav, B. Salaj 19 Švaner Franjo, Zeleno polje 62 Talijan Ivan, B. Salaj 40 Teodorović Branko, Trg Nazora 7 Terzić Mato, Lađarska 4 Teveljac Nikola Travniček Franjo, Divaltova 162 Uhlir Dragutin Užanicki Josip Vapanek Stjepan, Miškina 41 Vastl Josip, S. Bertića 94 Vidaković Antun, Crkvena 97 Vidaković Jakob, Petkova 47 Vidaković Đuka, Crkvena 35 Virovac Stevo, S. Bertić 25 Vlaškovac Matija Kišpatićeva 66 Vuksan Stevo, Zmaj Jovina 4 Vuksanović Aleksa, Retfala mitnica Zabski Josip, Voćarska 3 Zlatkić Dragutin Živić Ivan, Cvetkova 47 *Živković Milutin, B. Salaja 41 Živković Žarko, Vinogradi 233</p>
--	--

Mnogi od njih su bili dugogodišnji članovi i rukovodioci Društva, zaslužni na mnogim područjima, a neki su još i danas živi. Njihova prisjećanja smo pažljivo slušali za vrijeme »okruglog stola« kojeg je upriličila uprava SRD »Drava« 22. V 1986. g. u društvenim prostorijama »Drave«. To je bio susret s najstarijim članovima koji su želili pomoći pri izradi ove monografije, kao i druženje nakon više godina. Mnogo toga su ispričali iz svojih prvih, odnosno poslijeratnih dana o radu Društva. Rad Društva se već slijedećih godina toliko proširio da je bilo neophodno da se dobiju prikladnije društvene prostorije. Zato je uprava podnijela molbu općini za dodjelu prostorija. Grad je imao razumijevanja, te im je dodijelio prostorije u Donjogradskoj obali br. 14 koje je Društvo ubrzo uredilo i opremilo potrebnim namještajem. U njima su se članovi okupljali svake srijede, petka i nedjelje. Koliko je Društvo i financijski ojačalo, svjedoči podatak što je ono 1950. g. moglo posuditi ORŠK-u za gradnju doma na ušću Karašice u Dravu 10.000 dinara. Time su se bratski odnosi, između ova dva društva, koji su započeli još između dva rata, još više učvrstili, tako da poslije nije bilo manifestacije, natjecanja jednog ili drugog društva a da nisu oba sudjelovala. Posebno se to odrazilo na rješavanju raznih pitanja iz područja zakonodavstva, ulaganja, poribljavanja, sprečavanja krivolovstva, politike zaštite i unapređivanja sportskog ribolova i ostalo. Osim toga SRD »Drava« je izdvajalo u to vrijeme i velika novčana sredstva u Fond za poribljavanje, zatim Ribarskoj centrali u Apatinu, Državnom dobru u Belju za terene za ribolov ili unapređivanje ribljeg fonda i drugo. Ova velika sredstva Društvo je uglavnom namicalo od članarine, priređivanja zabava, drugarskih večeri, tombole i slično.

Među osnovne djelatnosti Društva koje su se protezale iz godine u godinu svakako treba spomenuti čuvanje i zaštitu voda od krivolovaca i zagađivanja. Krivolovci su bili pravi problem, jer su upravo nemilice harali vodama, ne štedeći ribu za vrijeme mrijesta, dakle kada je ona najkorisnija i najplodnija. Tako na primjer, dok su članovi društva probijali led da riba može disati dotle su takvu situaciju krivolovci koristili da hvataju ribu. Često puta za vrijeme noći i mrijesta hvatali su nedozvoljenim sredstvima prave kapitalne rasplodne primjerke. Neki članovi društva iskazivali su svoje negodovanje prema krivolovcima čak i odlaskom iz SRD »Drava«, smatrajući svoj rad i članstvo nekorisnim u odnosu na ono što čine krivolovci, po onoj uzrečici: dok jedni sade, drugi uništavaju.

U tu svrhu su bile organizirane dobrovoljne čuvarske službe ili dežurstva od 2 -3 člana koji su obilazili terene. Unatoč toga ipak je uspjeh bio dosta skroman, čak su više puta i sami članovi društva imali neprilike s krivolovcima. Tek poslije, kad je došla asistencija i pomoć milicije i organa vlasti, uspjeh je bio daleko bolji. Zaštita voda od zagađivanja nametala se kao sve veća potreba. U tom pogledu su članovi društva na svojim sjednicama, a naročito preko svojih radnih organizacija, nastojali da se otpadne vode što više i bolje pročišćavaju, no često puta je to ostao glas vapijućeg u pustinji. Zagađivanje voda dovest će do velikih problema za cijelu okolinu, da se samo podsjetimo na opći alarm prilikom zagađenja rezervata Kopačkog rita, zatim rijeke Karašice, kada su ribe masovno plovile na leđima, i drugi primjeri. Za to je potrebno pokrenuti daleko širu zajednicu i sve faktore društva koji bi snažnije zahtjevali da otpadne vode treba prethodno pročistiti i tek ih onda pustiti u stajaće ili tekuće vode.

Svakako je značajna djelatnost SRD »Drava« bila i ostaje poribljavanje i spašavanja ribljeg mlađa. Naime riblji fond je postao sve skromniji pa je Društvo svake godine vršilo poribljavanje s plemenitom mlađi. Tako je u travnju 1951. g. Društvo primilo od Saveza 400 kg šaranskog mlađa koje je stavilo u svoju vode, dok se smuđevskih gnijezda nije moglo dobiti. Slično je kasnije svake godine određenu količinu mlađa stavljalo i uzgajalo u vodama jer su one prijašnjim izlovima postale siromašne ribom. Kad je osnovan Fond za poribljavanje, taj rad na poribljavanju, spašavanju ribljeg mlađa i čuvanju voda od krivolovaca je prešao na njega, dok je on nešto opao kod SRD »Drava« jer je ono u tu svrhu izdvajalo prilična novčana sredstva.

Osim toga rijeka Drava je često plavila okolna područja pa se u tim vodama obično mrijestila riba i zadržavao riblji mlađ. Prilikom naglog povlačenja vode taj je riblji mlađ redovito ostajao na suhom ili u zaostalim vodama koje su se brzo isušile i tako je riba ugibala. Da se to ne dogodi, članovi Društva su u prvo vrijeme korpama, loncima i drugim posuđem, od male djece do odraslih, danima prenosili neumorno riblju mlađ u rijeku Dravu i tako spasili na tisuće i tisuće riba te obo-gačivali naše vode.

Prvih poratnih godina bio je problem nabaviti pribor za sportski ribolov i natjecanje. Stoga je Društvo nabavljalo pribor po tvorničkim cijenama i tako snabdjevalo svoje članove sportskim priborom. Kasnije, kad su trgovine bile dovoljno opremljene sportskim priborom, prestaje Društvo o tome brinuti.

»Okrugli stol« održan u prostorijama SRD »Drava« 1986. godine

GRADNJA OBJEKATA

Vrijeme poslije 1950-ih godina karakteristično je za SRD »Drava« po velikim ulaganjima u izgradnju društvenih objekata. U tome je ovo Društvo jedno među vodećim u zemlji. Počelo je bez ičega, a danas ono ima pravi rekreacijski centar s vikend kućicama, društvenim domom, restoranom i društvenim prostorijama, terasama i svim drugim pratećim objektima na kojima im mogu pozavidjeti mnoge turističke organizacije uz more. Tu se, osim domaćeg sportskog ribolova, u znatnoj mjeri razvio i turistički ribolov tako da dolaze gosti ne samo iz okolice Osijeka već i iz drugih zemalja (Austrija, Njemačka, Italija, Švicarska). Ovakav vid aktivnosti i stvaranja solidne materijalne baze i infrastrukture imao je svoje početke već kod samog osnivanja Društva kada je ono zakupilo Gregorićev ribnjak i ulagalo velika novčana sredstva u radove na njegovom osposobljavanju, revitalizaciji te proizvodnji ribe. Takav rad je nastavilo kroz uređenje prvih dodijeljenih objekata, a onda među prvima pronašlo pogodan teren za izgradnju sporsko-rekreacijskih objekata na ušću rijeke Drave u Dunav kod Aljmaša. Ovaj smisao kolektivnog i velikim dijelom dobrovoljnog rada proistekao je iz svijesti i tradicije da se tako najbolje razvija društvenost, bratstvo i jedinstvo te na najbolji način ostvaruju ciljevi sportskog ribolova: kroz aktivni odmor stvarati i doprinostiti općoj materijalnoj bazi za razvoj sportskog ribolova. Nije bilo dovoljno, kako netko reče, samo dati štap u ruke sportskom ribolovcu, već on želi biti svestrana ličnost u zaštiti čovjekove okoline i vode, želi ulagati i rekreirati se, želi turizam i u prirodi sve prateće objekte jednog razvijenijeg društvenog standarda u zajednici s prirodom.

Radovi na društvenom domu u Osijeku

Ideja o gradnji objekata izvan Osijeka pala je još daleke 1951. godine. Ona je potekla iz potrebe, jer je već tada grad bio pun dima i buke, a čovjek je tražio malo mira i odmora u tišini prirode i kraj vječne vode. Kao najpogodnije mjesto izabrano je ušće rijeke Drave u Dunav koje su ribiči dobro osjetili, jer oni imaju dobar »nos«. To je mjesto tada bilo prostrano, obraslo starim drvećem i plavljeno od vode.

Nije bilo jako udaljeno od grada a dovoljno daleko od buke u tišini prirode, smješteno na ušću rijeke Drave u Dunav, dakle idealno mjesto za ribiče i turizam. Istina trebalo je mnogo toga uraditi da ono bude pristupačno i korisno. U prvom redu put do Ušća je u prvo vrijeme bio naporan jer nije bilo ni ceste, ni motornih čamaca, već se dolazilo biciklima, čamcima na vesla nizvodno a uzvodno ili tegljenjem ili pješice odnosno zaprežnim kolima. No u viziji članovi Društva su znali da će se postupno sve to okrenuti na bolje i moći ovo mjesto koristiti za potrebe turizma i sportskog ribolova.

Krajem 1952. g. izdvojilo je SRD »Drava« prvih 10.000 dinara za izgradnju društvenog doma na Ušću. Bio je to pravi potez koji je imao dalekosežne pozitivne posljedice jer je poslije jedno vuklo drugo u razvoju materijalne osnove i aktivnosti. Sredstva su se svake godine izdvajala tako da se od ideje prešlo na djelo, pa ozbiljne pripreme za gradnju doma počinju 1954. g. Tadašnji upravni odbor na čelu s predsjednikom Božom Gregorićem, tajnikom Viktorom Bušbaherom, blagajnikom Viktorom Detlingom i ostalim odbornicima predvodili su cijelu akciju oko priprema, nabave sredstava, planova, materijala i animiranja cijele gradnje.

Prema prvoj osnovi društveni dom je trebao biti baraka 4X2 m. No članovi upravnog odbora su isposlovali kod OLT-a otpisanu zgradu bivše škole učenika u privredi (to je bila predratna škola metalaca, inače prethodnik današnjeg EMŠC) za izgradnju doma uz simboličnu naknadu. Građa je rezana a potom sastavljena u krugu Šećerane, te kao sastavljena željezna konstrukcija transportirana na Ušće. Pri tome valja spomenuti posebnu pomoć što je kod ove gradnje pružala društveno-politička zajednica i radne organizacije Osijeka, naročito Općinsko sindikalno vijeće u Osijeku. Tokom 1954. g. sastavljen je montažni dom, a slijedeće godine je nabavljen namještaj, uređena okolina i zasađeno cvijeće. Dom je svečano otvoren 11. IX 1954. g. Mogao je primiti 30 osoba na prenoćište.

Početak radova na ušću Drave kod Aljmaša

Prvi gosti koji su boravili u domu pokazali su da je teren na Ušću idealno mjesto za odmor i rekreaciju u prirodi, vezano uz ribolov kraj rijeka. Osim toga riblji specijaliteti, po kojima je »Drava« bila od ranije poznata, još su više domamili Osječane i druge goste. Ubrzo se pokazalo da kapacitete treba proširiti, pa je Društvo preko svoga neumornog člana Petra Kovača isposlovalo od Općinskog

sindikalnog vijeća u Osijeku 1956. g. devet kamp-kućica koje su se nove nalazile na skladištu u Erdutu. Kućice su postavljene u blizini doma tako da se kapacitet povećao za još 36 kreveta.

Raniji problem dolaska na Ušće sada je postao veći. Posebno je bilo teško doći na Ušće za vrijeme visokog vodostaja rijeke Drave, kada je bio pun vode tzv. Bogaz-kanal kod Sarvaša. Rješenje se vidjelo u izgradnji mosta preko tog kanala. Idejni projekat je dao ing. Josip Vizentaner, a veliku pomoć opet OLT, te Kožara i dakako brojni članovi Društva. Most je bio od željezne konstrukcije, dug 15 metara, a završen je 1. V 1957. g. Time je ovo izletišta dobilo najlakši i redoviti pristup, a ujedno obilno ga koriste građani te privredne organizacije. Od tog vremena broj posjetilaca se osjetno povećao tako da su od ranog proljeća do kasne jeseni brojni gosti dolazili kopnom i vodom, ne mučeći se više kao nekada. Ubrzo su i neke druge radne organizacije vidjele da je Ušće prikladno mjesto za odmor njihovih radnika pa su sindikati počeli graditi radnička odmarališta kao i neki privatnici. Od radnih organizacija spomenut ćemo OLT, Elektroslavoniju, Litokarton, Kožaru, Gradnju, OTP, Gradsko saobraćajno poduzeće, PTT, Frizersku zadrugu, Dimnjak, Željezar, tvornicu žigica »Drava«.

Sve do 1957. g. na Ušću nije bilo električne struje. Te je godine osječka Mljekara poklonila Društvu jedan agregat pa je tako po prvi puta uvedeno električno svjetlo. No zbog češćih kvarova na agregatu i poteškoća održavanja, odlučilo je SRD »Drava« izgraditi dalekovod u dužini 3.600 m i trafostanicu, kako bi riješilo pitanje snabdjevanja električne energije, ne samo za sebe, već i za ostale stanovnike Ušća. Izgradnji dalekovoda prišlo se 1958. g. uz dosta poteškoća, naročito zbog kiša i nevremena i svakako teških radova. Drvene stupove je poklonila Elektroslavonija, a sredstva za žicu Općina i Kotar Osijek dok su pri radu pomagali radnici Kožare, OLT a, Litokartona, SRD »Drava« i drugi. Kod ovoga posla treba posebno istaknuti: Ivana Juraka, Ivana Badera, Franju Mesarića i Andriju Mihića .koji su prednjačili ispred drugih. No ne treba zaboraviti doprinos ostalih RO u kojima su većinom radili članovi SRD »Drava«, pa je tako svaka značajna akcija kod »Drave« redovito imala odjeka i suradnju s dotičnim radnim organizacijama.

Struja iz dalekovoda je stigla na Ušće 1960. godine u onih dvadesetak objekata koliko ih je tada bilo.

SRD »Drava« se 1960-ih godina već tako afirmiralo po svojoj društvenoj, sportskoj i investicijskoj djelatnosti, odnosno po izgrađenim objektima, da je bilo jedno od najpoznatijih u Hrvatskoj. Broj članova, materijalna baza, doprinos zaštiti okoline a posebno ribolova i obogaćivanja ribljeg fonda bio je značajan, tako da je Društvo postalo nezaobilazno kod svih značajnijih događaja u gradu, a naročito kad se radilo osportu, pitanju zaštite vode i poribljavanja.

Od 1960-ih godina društveni se rad SRD »Drave« više počeo orijentirati na zaštiti voda od zagađivanja, poribljavanju i masovnom radu na sportskom ribolovu te natjecanjima, u odnosu na ranije godine kada je on bio više usmjeren prema gospodarskim ciljevima. Već su se osjećali plodovi investicijskih ulaganja, kao i odgoja članstva i drugih aktivnosti. Za primjer recimo da je u domu na Ušću 1959. g. noćilo preko 1.000 osoba, a u kamp-kućicama otprilike isto toliko. No već slijedeće godine bilo je 1955 noćenja u kamp-kućicama a u ribarsko-turističkom domu preko 1.500. Tako je 1961. godine posjetilo Ušće preko 12.000 Osječana. Među posjetiocima, koji su boravili više dana u domu spomenut ćemo grupu pionira iz Bačke, veći broj stranaca i druge koji su se pohvalno izrazili o boravku te poželjeli ponovno doći. Svake subote na Ušću je bilo preko 150 bicikla, a da ne govorimo o drugim prevoznim sredstvima. Kada je 1960. g. stavljen u promet i jedan izletnički brod od Osijeka do Aljmaša, broj gostiju se još više povećao.

Sve veći broj gostiju i radnih organizacija, koje su podizale svoja odmarališta na Ušću (1964. g. bilo je 600 ležaja na Ušću računajući i radne organizacije), nametnuli su potrebu izgradnje modernog restorana. I budućnost je bila naklonjena ovom radu, zbog sve skupljeg prijevoza i uopće turističkih usluga na Jadranu, pa se velik broj turista okreće na jeftiniji kontinentalni odmor. Projekat za restoran SRD »Drava« izradio je ing. Josip Tešija, te je »Drava« prihvatila sugestiju Općinske skupštine Osijek da se izgradi novi objekat, a ne da se izvrši samo adaptacija restorana. Planska vrijednost je iznosila 11 milijuna dinara čime je Društvo preuzelo na sebe veliku investicijsku odgovornost. Zbog velikih poplava 1965. i 1966. morali su se nešto odgoditi planirani radovi. Konačno je 1966. g., za 30 godišnjicu osnutka Društva, završena gradnja doma na Ušću. On je opremljen potrebnim inventarom i namještajem te je predstavljao jednu od najljepših društvenih prostorija i objekata na Ušću. Radovi su izvedeni kvalitetno te djeluju veoma estetski. Sam restoran je završen 1967. g. te se građevinski lijepo uklopio u cijeli ambijent. On predstavlja središnje mjesto gdje se okupljaju svi koji dođu na Ušće.

Drug Jakov Blažević u obilasku objekata SRD »Drava« Osijek

Paralelno s radovima na Ušću odvijali su se potrebni radovi i na društvenom domu u Osijeku. Budući da se on nalazio u privatnoj zgradi i dosta skučen, a narasle potrebe su zahtijevale veće prostorije, to je SRD »Drava« bacilo oko na napuštenu zgradu pogona tutkala Kožare u Osijeku koji je prestao radom. Upravu nad tim objektom je preuzeo Savez za fizičku kulturu općine Osijek (SOFK). Na molbu Društva dodijelila je tu zgradu 1964. g. Općinska skupština Osijek SRD »Dravi«. SRD »Drava« je odmah izvršilo nužne adaptacije tako da je gornji kat bio određen za društvene prostorije a donji za sastanke, priredbe, zabave i slično. Time je konačno Društvo došlo do svojih primjernih prostorija koje su mu omogućile nesmetan daljnji rad i veće okupljanje. Kod adaptacije doma u Osijeku 1965. g. radilo je mnogo dobrovoljaca, pri čemu treba istaknuti udio učenika škole »Đ.

Đaković« iz Osijeka pod vodstvom Hrvoja Biničkog. Već te godine u društvenom domu je priređeno 14 društvenih večeri uz ono »korisno s ugodnim i zabavnim«. Radovi na Ušću i na društvenom domu u Osijeku su privedeni kraju 1968. g. U njih je, osim materijalnih sredstava od 1964 - 1969. g. uloženo oko 456.687 n. d., kao i mnogo dobrovoljnih sati, truda i dovitljivosti samih članova SRD »Drava«, u prvom redu njegove uprave. Po dovršenju radova, Ušće su posjetili drug Jakov Blažević tadašnji predsjednik Sabora Hrvatske i Jure Ivezić, uz brojne društveno-političke predstavnike općine Osijek, koji su tom prilikom odali veliko priznanje SRD »Dravi«. Također valja naglasiti da su društvene prostorije u Osijeku koristila i koriste i druga društva kao npr. Centar SRD Osijek, LD Partizan i drugi.

Izlet društvenim čamcem 1950-tih godina

Budući da su stare barake za spavanje na Ušću dotrajale, Društvo je 1973. g. donijelo odluku da se izgrade nove. Idejno rješenje je dala RO »Tehnika-beton« kao i projekat za 8 dvosobnih vikend kućica u nizu (svaka soba s 2 ležaja) od po 4, s posebnim ulazom i vlastitim komforom. U prosincu 1974. g. srušene su stare topole i baraka te je priređeno građevinsko zemljište. Proračunska vrijednost je iznosila 600.000 din. Te godine je »Drava« izdvojila 100.000 din dok su ostala sredstva osigurana putem kredita. No kako se izgradnja nešto odužila zbog kišnog vremena, a u međuvremenu su stupili novi propisi u vezi osiguranja sredstava za investicije, došlo je do raskida kreditnog ugovora. Tada je priskočila u pomoć RO »Svilana« (85.000 din) tako da su mogli početi radovi za prvih 6 kućica, koje su stavljene pod krov 1976. g.²¹ One su dovršene tek 1980. godine. Svaka kućica ima i svoju terasu i moderno uređene prostorije. Ovom prilikom treba ponovno istaknuti posebnu pomoć SOFK-e Osijek, Uprave sportskih objekata općine Osijek, Općinske skupštine Osijek, RO OLT-a, Svilane, Mljekare, Ukrasa, Tehnike-betona, Arhitekta, Saponije, Općinskog sindikalnog vijeća Osijek, SIZ-a za Fizičku kulturu, SRD »Drava« i drugih.

Kad je donesen Zakon o revalorizaciji osnovnih sredstava, izvršen je 1980. g. obračun osnovnih sredstava SRD »Drava«. Nova vrijednost objekata iznosila je 3,458.218 din., što predstavlja veliki materijalni potencijal i pruža solidnu materijalnu bazu za daljnji rad i razvoj na polju društvene djelatnosti, sportskih takmičenja, rekreacije, ribolovnog turizma i drugo.

Moderni objekti SRD »Drava« Osijek na ušću Drave u Dunav

Otvaranje vikend-kućica na Ušću 1983. godine

Razdoblje od 1981 - 1986. g., dakle do danas, karakteristično je bilo na polju daljnje investicijske djelatnosti, jer se Društvo angažiralo na dovršenju objekata na Ušću, zatim na saniranju i adaptaciji centralnog objekta i terena oko doma i vikend kućica. Radovi na kućicama su dovršeni, ako se može za nešto kazati da je potpuno dovršeno, te su svečano otvorene zajedno s društvenim domom na Ušću 1. V 1982. g. Tom je prilikom održana svečana sjednica Izvršnog odbora SRD »Drava« na kojoj je odano posebno priznanje za učinjeno. Za posebna zalaganja na radu istaknuta je komisija za investicije, Izvršni odbor SRD »Drava« a od pojedinaca Brust Krunoslav. Time je bio okončan jedan veliki investicioni zahvat koji je počeo još daleke 1951. godine. Društvo je dobilo nove sadržaje za daljnji razvoj sportskog ribolova i turizma koji se snažno počeo razvijati zadnjih godina baš u ovim područjima.

Od 1983. g. »Drava« razvija dobru suradnju s turističkim organizacijama u Osijeku i šire, pa su tako u desetak navrata posjetili objekte na Ušću gosti i sportski ribolovci i iz drugih zemalja, a dakako i velik broj domaćih gostiju. Oni su se ugodno osjećali uz kompletnu uslugu, od noćenja do ishrane u restoranu, u pravom sportsko-ribičko-rekreacijskom ambijentu. Takvo usmjerenje ribolovnog turizma znači jedan novi sadržaj i zaokret. To je ujedno doprinos i našoj konkretnoj stvarnosti u zemlji u pogledu stabilizacijskih kretanja, širenja ribolovnog turizma, propagiranje domaćih ljepota i kulturnih vrijednosti.

Svečana sjednica Izvršnog odbora SRD »Drava« Osijek na ušću Drave povodom otvorenja novoizgrađenih vikend kuća

Tijekom 1985. g. angažiran je veliki dio materijalnih sredstava i vremena na dovršenje pratećih objekata na Ušću kao i na potrebnom saniranju te adaptacijama centralnog objekta i terena oko doma. Naime pročelje doma na Ušću je zbog dotrajalosti srušeno, te je izgrađeno novo od fasadne opeke. Podignuta je i nova velika terasa, novi sanitarni čvor; ograda oko doma te stepenice do doma. Još su preostali neki manji poslovi oko uređenja, koji će biti gotovi do velike proslave 50 godišnjice Društva.

PIONIRI — RIBOLOVCI

Poznata je izreka da svijet ostaje na mladima. Zato je briga oko vlastitog podmlatka, kao i usmjeravanje za sportski ribolov i njegovu kulturu od malih nogu, najbolja garancija uspješnog rada i promicanja osnovnih zadataka sportskog ribolova u budućnosti. To je jedan od osnovnih razloga što je SRD »Drava« od svoga početka posebnu pozornost posvećivalo pionirima i omladini. Često su sami roditelji članovi Društva zajedno sa svojom djecom pionirima išli na sportski ribolov, u prirodu, na spašavanje ribljeg mlađa i tako budili ljubav prema prirodi i ribolovu kod najmlađih što je ostalo kroz cijeli život. Rad s pionirima se proširivao i po broju i po sadržajima. Kad je 1950. g. došlo do organiziranog nastupa pionira, počela su i sportska takmičenja te sudjelovanja na javnim manifestacijama. Od njih treba spomenuti svakako nastupe pionira članova Društva u nošenju štafelne palice, proslavama 1. svibnja, sportskim takmičenjima pionira u lovu ribe udicom na plovak na Dan ustanka Hrvatske 27. VII 1951. g. To će se svake godine ponavljati, ali masovnije i kvalitetnije. Kada je 1954. g. osnovana jedinstvena pionirska organizacija sportskih ribolovaca u okviru Saveza SRD Hrvatske, dolazila su velikim dijelom usmjerenja i poticaji za rad pionira na zajedničkom planu za sve pionire sportske ribolovce iz Hrvatske. Time je pionirska organizacija ojačala i dobila na svome značenju, a iz nje će prerasti u omladince te konačno kasnije u vrijedne članove sportskih ribolovaca. Broj pionira u SRD »Drava« je već 1956. g. narastao na 160, a slijedeće godine na 190 članova. Od tog vremena pioniri redovito sudjeluju na svim društvenim, međudruštvenim, republičkim i drugim sportskim takmičenjima i nastupima gdje su zabilježili vrijedne i zapažene rezultate. Posebna odlika pionira članova SRD »Drava« bila je njihova uniformiranost i primjereno vladanje po čemu su skoro svuda bili zapaženi.

Učešće članova SRD »Drava« u štafeti

Za prijem u članstvo pionira sportskih ribolovaca postojali su dosta strogi kriteriji. Član pionir je mogao postati tko nije navršio 14 godina, ako je imao pismeno odobrenje roditelja, ako je bio dobar učenik i aktivan u svojoj školskoj pionirskoj organizaciji, te da je dobrog vladanja i da zna ili

barem da u prvoj godini članstva nauči plivati. Pioniri su imali svoje treninge, predavanja, nastupe, vježbe, natjecanja i druge sportsko-ribolovne te društvene aktivnosti. Kada je 1956. g. uveden slet pionira u čast Dana ustanka Hrvatske, na tim sletovima su redovito svake godine nastupili pioniri članovi SRD »Drava«.

Veliko priznanje za rad i uspjehe pionira primili su članovi pioniri SRD »Drava« u Osijeku kada je održan IX slet pionira Hrvatske u organizaciji SRD »Drava« u Osijeku od 2 - 5. VII 1964. g. Cijela godina je bila u znaku priprema, a posebno za vrijeme sleta: od dočeka ekipa, logorovanja na Strelištu u Gradskom vrtu, posjete osječkim radnim organizacijama, preko sportskog takmičenja u lovu ribe udicom na plovak na Biljskom jezeru do izleta u Batinu gdje su posjetili spomenik palim borcima. To je bio veliki praznik za sve pionire i građane Osijeka, a u prvom redu za osječke ribolovce. Slet je bio dobro organiziran, čemu su priznanje odali brojni posjetioči, gosti i Savez SRD Hrvatske koji je dodijelio »Dravi« reprezentativnu plaketu i priznanje, a pojedincima zlatne i srebrne značke te diplome. U natjecanju je nastupilo 193 pionira i 63 pionirke iz 36 ekipa. Prva je bila ekipa pionirki »Slaven« iz Borova, dok je »Dravina« ekipa zauzela četvrto mjesto. Kod pionira prva je bila ekipa »Dunav« iz Vukovara, a »Dravina« ekipa je bila treća. Oko pomoći i organizaciji sleta uključio se velik broj građana, radnih organizacija i DPZ Osijeka, dok je »Drava« vodila cijelu organizaciju. Poslije sleta broj pionira i njihov rad još je više dobio na kvaliteti i broju. Kada je Društvo dobilo sadašnje prostorije, ostavilo je stare u bivšem tajništvu pionirima za sastanke, razonodu i druge skupove. Ujedno je uprava kupila 5 šatora za logorovanje pionira, redovito ih snabdjevala sportskim priborom, preko svoje komisije za rad s pionirima posvećivala mnogo pozornosti najmlađima.

... prva pionirka takmičarka u Gospiću 1957. godine

SPORTSKO-RIBOLOVNA TAKMIČENJA

U stara vremena sportska su natjecanja priređivana da se pokaže spremnost i domet ljudskih fizičkih i psihičkih sila. Kasnije sport dobiva rekreativno-zabavni karakter. Danas je on potreba svakog čovjeka, bilo da sportom jača svoje tjelesne i umne sposobnosti bilo da ih razvija, bilo da se odmara i rekreira od napornog rada. Jedan od najljepših i najzdravijih sportova jest svakako vezan uz vodu. Pa ako se k tome još spoji ribolov, koji uključuje korisno s ugodnim i zabavnim, zdrav odmor, uzdizanje kulture, zaštitu prirode i poribljavanje, onda sportsko ribolovna natjecanja imaju neprocjenjivo značenje i za pojedinca i za širu društvenu zajednicu. Zato je u pravilima SR društava i ugrađeno kao jedna od osnovnih djelatnosti sportsko natjecanje, razvijanje sportskog duha među članovima, širenje bratstva i jedinstva te zbližavanje, izmjena iskustava i preko natjecanja pokazati opću spremnost za izvršavanje postavljenih zadataka.

Da bi se mogla odvijati sportska natjecanja, potrebni su određeni preduvjeti, kako materijalni tako i organizacijski, te određeni nivo kulture. To je i razlog što se u prvim godinama osnutka Društva kao i u poratnim, nisu održavala sportsko-ribolovna natjecanja kao danas. Trebalo je najprije okupiti članove, njih uzdići na određeni stupanj sportsko-ribolovne kulture, stvoriti najosnovnije materijalne uvjete i izgraditi potrebne objekte. Ipak treba istaknuti da su uz sav taj rad ipak postojali određeni sportski oblici natjecanja kod »Drave« u vidu skupnih ribolova, nastupa kod raznih manifestacija i drugi oblici.

Počeci organiziranih sportskih takmičenja u SRD »Drava« su 1955. godine. Slijedeće godine pozvao je ORŠK članove »Drave« na takmičenje, no nitko se nije odazvao zbog nespremnosti. To je bio »halo« da se ozbiljnije prihvate treninga kako bi kod slijedećih takmičenja mogli nastupiti. Nakon toga su formirane ekipe seniora, omladinaca i pionira, a u zadnje vrijeme i ženske ekipe. Već na takmičenju u čast rođendana druga Tita 26. V 1957. g. nastupilo je na takmičenju 34 člana SRD »Drava« u lovu ribe udicom. To je bilo prvo takmičenje poslije kojeg slijede brojna takmičenja pionira, omladinaca i seniora u disciplini lov ribe udicom na plovak i u bacačkim disciplinama.

Ekipe pionira SRD »Drava« na natjecanju u Dugoj Resi 1960. godine sa vođom ekipe Bušbaher Josipom

Prve nagrade na takmičenjima u početku su obično bile ribolovni pribor dok su pioniri dobivali po kesicu bombona, no radost je bila tim veća što su to bili pravi amateri i entuzijasti. I kad su društvena natjecanja pionira i seniora dobro krenula, problem prijevoza postao je kočnica za daljnja međudruštvena i republička takmičenja. No i tu je uprava pronalazila rješenja tako da seniori i pioniri od 1960-ih godina redovito nastupaju na svim republičkim natjecanjima, sletovima kao i na među- društvenim i društvenim manifestacijama. Zaista je teško nabrojati sva natjecanja na kojima su nastupali članovi SRD »Drava«, no ipak ćemo neka istaknuti kao primjer. Redovito su nastupali na takmičenjima: Centra SRD Osijek, na republičkim takmičenjima, na Memorijalu Bože Gregorića u Osijeku, na zonskim takmičenjima Slavonije, na sletovima pionira, na takmičenju »Trofej Skadarsko jezero« u Titogradu, na tradicionalnom takmičenju na Palicu u Subotici, na tradicionalnom takmičenju SRD »Sava« u Slav. Brodu, na tradicionalnom takmičenju »Iločka berba grožđa da« u Iloku, na »Apatinskim večerima« u Apatinu za zlatnu ribicu, na takmičenjima u Novom Beogradu »Bratstvo-jedinstvo«, na tradicionalnom takmičenju »Kup Kumrovec« u Bcdekovčini, na »Memorijalu Bože Cindrić« u Varaždinu, na takmičenjima u Zrenjaninu, Novom Sadu, Beočinu, Bosanskom Samcu, Đakovu, u Vinkovcima, Batinoj Skeli, Valpovu, Petrijevcima, Aljmašu, Brčkom, Titovom Velesu, Virovitici, Podr. Slatini, Sisku, Zagrebu, Veliko i Gorici, Vukovaru, Koprivnici, Borovu, Dalju, Erdutu, Gospiću, Branjinom Vrh i u drugim mjestima. Tako su sportski ribolovci »Drave« upoznali skoro sva značajnija ribolovna mjesta u zemlji i SR društva kao što su i ova bili gosti skoro svake godine u Osijeka na natjecanjima.

Slet pionira, ekipa SRD »Drava« Osijek

Godine 1968. uvedeno je blinkersko takmičenje u lovu ribe, koje se održava u određene godine kao i memorijal u čast dugogodišnjem i zaslužnom članu SRD »Drava« Detling Viktora. Na takmičenju je učestvovalo 187 seniora, 15 omladinaca, 3 omladinke, 25 pionira i 4 pionirke.

Natjecanje pionira u lovu ribe udicom na plovak

Društvena takmičenja odvijala su se svake godine od 1965. u disciplini »Lov ribe udicom na plovak« na Biljskoj staroj Dravi. Najpoznatije sportsko-ribolovno natjecanje koje je postalo tradicionalno kod SRD »Drava« u Osijeku jest Memorijal »Bože Gregorića«. Ono je uvedeno 23. VII 1967. g. u čast poznatog sportsko-ribolovnog radnika, dugogodišnjeg člana SRD »Drava« i zaslužnog radnika za unapređenje ribolovnog sporta. Ovdje je mjesto da u nekoliko riječi ocrtamo lik jednog od pravih zanesenjaka i neumornog sportsko-ribolovnog radnika u »Dravi« **Bože Gregorića**.

Božo Gregorić 1920 - 1963.

On se rodio 26. X 1920. g. iz napredne osječke obitelji te su svi rano stupili u Narodnooslobodilačku borbu. Božo je bio suradnik NOB-e od 1942. g. Kada je otkriven kao suradnik NOB-e odlazi 1944. g. u partizane. U jesen 1944. g. pa do oslobođenja Osijeka često je prelazio Dravu kao obavještajni oficir iz Baranje na osječku stranu do svojih i vraćao se u štab s prikupljenim podacima o neprijatelju. Posljednji prijelaz, noć uoči oslobođenja Osijeka naišao je na minu i ostao bez noge. Brat Antun koji ga je pokušao spasiti smrtno je stradao od druge mine. Poslije oslobođenja djelovao je u Općini Osijek kao privredni rukovodilac i društveno- politički radnik. U redove sportskih ribolovaca uključio se odmah nakon obnove rada SRD »Drava«. Bio je predsjednik društva do 1960. g. Uz, njegov rad u SRD »Drava« valja posebno istaknuti nastojanje na razbijanju privatno-vlasničkih odnosa u ribolovnim vodama. On je bio jedan od onih koji su obnovili rad republičkog saveza i osnivanja

Kotarskih odbora SRD, kasnijih Centara a današnjih Zajednica. Božo Gregorić je bio inicijator izgradnje društvenog doma na ušću Drave u Dunav te je i položio kamen temeljac prvog društvenog doma, označivši tako početak radova. Još odzvanjaju njegove riječi koje je tad izrekao: »Ovdje će, uz ovaj dom, niknuti radničko naselje i odmaralište«. I njegova se vizija ostvarila jer danas znamo da na ušću Drave u Dunav postoji pravi grad ribiča. Mnogo toga je još ležalo pred njim da ga prerana smrt 14. III 1963. godine nije u tome spriječila. No SRD »Drava« je pošla dalje na utrtime stazama. Stoga se društvo nije moglo ljepše sjetiti svoga člana i neumornog radnika nego što je na prijedlog prvih suradnika Bože Gregorića, poznatih osječkih sportsko-ribolovnih radnika Alekse Cvijanovića i Andrije Mihića, prihvaćen naziv sportsko-ribolovnog natjecanja »Memorijal Bože Gregorića«. Prvo takmičenje održano je u Zimskoj luci u Osijeku a sudjelovalo je 1.1 društava na kojem je prvi prelazni pehar osvojila ekipa »Dunav« iz Vukovara. Memorijal se redovito održava svake godine uz sve brojnije ekipe. On se toliko afirmirao da danas sudjeluje preko 30 ekipa s oko 90 takmičara iz dvadesetak gradova. O njegovoj snazi i kvaliteti svjedoči i podatak što je »Memorijal Bože Gregorića« uvršten u program Saveza SRD Hrvatske te se boduje za prvenstvo Hrvatske. Kao stalno mjesto ovoga takmičenja izabrana je lokacija na rijeci Dravi kod veslačkog kluba »Iktus«. Za vrijeme održavanja samog natjecanja upravo je lijep prizor gledati poredane natjecatelje uzduž lijepo uređene obale Drave u raznim uniformama kako pažljivo očekuju svaki trzaj plovka, dok sudačka komisija budnim okom prati sve što se događa. Iznad njih stoje ili šeću brojni posjetioci i kibiceri te sami proživljavaju ishod. Nekim takmičarima iz raznih mjesta Osijek je postao već kao domaći grad te su uspostavljeni i prisniji odnosi osječana s natjecateljima i obratno.

Andrija Mihić s takmičarskim ekipama SRD »Drava« 1966. godine

Na inicijativu SRD »Drava« uvedeno je takmičenje sportskih ribolovaca »Slavonska liga« 1967. g., čiji je osnovni cilj zbližavanje i bolje povezivanje regije.

ženska takmičarska ekipa SRD »Drava«: Hofman Gordana, Capić Vera, Ekštajn Jasminka, Mihić Blanka i Horvatić Gordana

Godine 1970. i 1971. bile su posebno plodne po brojnim takmičenjima SRD »Drave«. Naime po osnovnom dovršenju objekata na Ušću i u Osijeku, Društvo je više pažnje posvetilo sportskom natjecanju i drugim manifestacijama. Značajno je istaknuti da je 1970. g. omladinska članica SRD »Drave« Ljerka Hedl osvojila 1. mjesto u disciplini lov ribe udicom na republičkom takmičenju, a Feher Jakob također 1. mjesto u bacačkim disciplinama. Ujedno je uvedeno novo takmičenje »Trofej Slavonije i Baranje« koje je po prvi puta održano 1971. g. To je bilo trofejno takmičenje u lovu na trofejni primjerak riba. Pravo nastupa imaju sva društva s 1 članom i članovi koji su već nastupali na saveznom takmičenju, dok se ostali natječu izvan konkurencije. Ono se održava svake četvrte godine a organizaciju preuzima svako društvo koje to može organizirati. Zamisao je da ono preraste u republičku, pa u saveznu i međunarodnu manifestaciju sportskog ribolova na nizinskim vodama i tako propagira slavonsku regiju.

Vrijedno je istaknuti da je Zajednica SRD Osijek bila 1982. g. domaćin prvenstva Jugoslavije u disciplini lov ribe udicom na plovak i u bacačkim disciplinama. Kod njezinog organiziranja vidan doprinos su dali članovi SRD »Drava«.

Takmičari na prvenstvu Hrvatske u Borovu 1957. godine

Za značajne uspjehe u natjecanjima ima najviše zasluge natjecateljska komisija koja redovito vodi brigu oko treninga i nastupa takmičara na svim značajnim takmičenjima. Od brojnih osvojenih nagrada, diploma i priznanja na takmičenjima teško je izdvojiti ona najvrednija. Dva smo već spomenuli a dodajemo još vrijedan i zapažen uspjeh Zvonka Mihića koji je nastupao kao član republičke omladinske ekipe na međunarodnom omladinskom takmičenju u čehoslovačkoj. Na republičkom takmičenju 1974. g. seniori su bili drugi a omladinci prvi. Te godine je nekoliko članova SRD »Drava« bilo na međunarodnom logorovanju CIPS-a u SR Njemačkoj gdje je Jakob Feher zauzeo 3. mjesto u lovu ribe, a 4. u bacačkim disciplinama, što predstavlja visok međunarodni uspjeh i pokazuje gdje se nalaze takmičari SRD »Drava«. Brojne diplome, plakete i pehari krasi društvene prostorije pa s dvije slike pokušava se približiti čitaocima da jednim pogledom obuhvate dugogodišnji rad i uspjehe sportsko-ribolovnih natjecanja članova SRD »Drava« u Osijeku.

Memorijal Bože Gregorića 1980. godine

Članovi »Drave« na međudruštvenom natjecanju

Hedl Ljerka omladinska prvakinja SRH 1970. godine

UPRAVA I DRUŠTVENI RAD SRD »DRAVA«

Rad SRD »Drava« uvelike se ogledao kroz rad njegove uprave. Već od prvih početaka Društva na čelu uprave i u upravi nalaze se najbolji i najaktivniji članovi koji su svojim znanjem i radom prednjačili ostalima. Prva pravila su imala upravni i nadzorni odbor te sud časti, koji su se birali na godinu dana na godišnjoj skupštini. Uz predsjednika, tajnika i blagajnika, čiji nam je djelokrug više manje poznat kao i kod ostalih društava i organizacija, kao specifičnost ribolovnog društva postojao je lovnik kao posebno lice koje se brinulo ponajviše za stručno-tehnička pitanja iz područja ribolova, te desetak odbornika. Osim njih su birane, po potrebi, stalne ili privremene komisije. Upravni odbor je rukovodio cijelim radom od godišnje skupštine do nove, predlagao godišnji plan rada, podnosio godišnjoj skupštini izvještaje rada, vodio investicijske, takmičarske i druge akcije te ostale poslove od financija do provođenja svih odluka skupštine i drugih zakonskih propisa.

Mandat Upravnog odbora je trajao godinu dana sve do 1967. g. No na godišnjoj skupštini 1968. g. smatralo se da je rok od jedne godine prekratak da se upravni odbor ozbiljnije uključi u društvenu problematiku pa je njegov mandat produžen na 2 godine. Značajno je istaknuti da je Upravni odbor 1960. g., pod predsjedanjem Andrije Mihića, upriličio sastanak sa svim dotadašnjim predsjednicima upravnog odbora SRD »Drava« kao i njegovim osnivačima. Cilj sastanka je bio druženje i obnavljanje starih uspomena u Društvu, dogovor o novim idejama a u prvom redu prikupljanje povijesnih podataka o radu Društva. Nažalost s tog sastanka nemamo pismenih dokumenata jer izgleda da su i oni završili u požaru koji je zahvatio arhivu Društva 1985. g. koja se nalazila na tavanu.

Donošenjem Ustava SFRJ 1976. g. koji je proklamirao načela samoupravnog socijalističkog organiziranja radnih ljudi na delegatskom principu, aktivno se preustrojilo i SRD »Drava« u skladu s novim društvenim kretanjima zemlje, jer načela o zaštiti čovjekove okoline u Ustavu dobila su svoju punu afirmaciju. Na temelju toga Društvo je donijelo izmjene i dopune svoga statuta i organizacijskih promjena na bazi delegatskog sistema odlučivanja i dogovaranja. Na novoj kvalitativnoj osnovi SRD »Drava« je preko svojih delegata u raznim samoupravnim i društveno-političkim strukturama ubrzo poslije toga već ubiralo prve plodove putem dogovaranja i sporazumijevanja. Kao primjer, može se spomenuti da je postignut sporazum sa Zajednicom Beli Manastir, prema kojem je članovima SRD »Drava« omogućeno loviti ribu na svim vodama Zajednice uz naknadu od 100 dinara po članu godišnje.

Prvenstvo Jugoslavije u lovu ribe na plovak 1982. g. u Osijeku kod VK »Iktus« na Dravi

Prema Zakonu o delegatskom sistemu SRD »Drava« se organiziralo kao društvena organizacija te je Skupština Društva izabrala svoju Konferenciju kao operativni organ upravljanja. Budući da su tumači općine Osijek osporili Zakon o društvenim organizacijama i udruženju građana 1983. g. SRD »Dravi«, to se ono vratilo na prethodni oblik organiziranja Skupštine Društva i njezin Izvršni odbor. Na temelju Zakona o udruživanju građana (NN. br. 26 73) i Statuta SRD »Drava« donešenog 1976. g. te izmjena i dopuna usvojenih na Skupštini Društva 1981. g., samoupravno odlučivanje u SRD »Drava« se provodilo osobnim izjašnjavanjem na Skupštini kao najvišem organu Društva, zatim putem delegata u Konferenciji, Izvršnom odboru i drugim vidovima organiziranosti. Skupština se po novoj organizaciji održavala svake četvrte godine, dok je između dvije Skupštine upravljala Konferencija s 51 delegatom, koje je birala Skupština na 4 godine. Konferencija je birala predsjednika (mandat 1 godina), tajnika (mandat 4 godine), kolektivne odbore i komisije od kojih je bio najznačajniji Izvršni odbor (15 članova s mandatom od 4 godine). Budući da je SRD »Dravi« bila osporena Konferencija, kao oblik organiziranja, kako je to gore spomenuto, to je izvršena dopuna Statuta po kome je upravu preuzeo Izvršni odbor, pa se Društvo u tom vidu preregistriralo 1984. g. Po toj izmjeni Društvo je opet imalo Skupštinu svake godine jer su i sami članovi uvidjeli da je rok od 4 godine nepraktičan i predug za stvari nad kojima je nadležna Skupština, a život ne može čekati. Osim loga godišnje su Skupštine prilika da se članovi nađu zajedno u šio većem broju barem jednom godišnje i tako osjete snagu zajedništva i stvarnu a ne samo formalnu pripadnost SRD »Drava«. Prigodom svake godišnje skupštine bila je prava svečanost jer se na njoj okupljala većina članova društva uz prisustvo uglednih gostiju. Godišnje skupštine su se od 1958. g. održavale najčešće u amaterskom kazalištu u Donjem gradu početkom slijedeće godine ili potkraj iste. Tako je npr. na godišnjoj skupštini 25. I 1959. g. bilo prisutno preko 400 članova društva, što je bilo više od polovice sveukupnog broja članova. Među gostima su bili brojni predstavnici DPO DPZ kao i RO a napose ribolovnih društava među kojima treba posebno istaknuti predstavnike ORŠK i susjednih mjesta i gradova. Rad skupštine su pratili i predstavnici DPZ i DPO te više sportskih organizacija kao i ribarska stanica i druge ustanove. Kao primjer navodimo goste na godišnjoj skupštini koja se održala 9. I 1966. g. u prostorijama Dječjeg kazališta u Donjem gradu. Među prisutnima su bili dugogodišnji predsjednik općine Osijek Malija Bunjevac član ustavnog suda Hrvatske, Vincenc Jugoslav predsjednik Ribolovnog Centra Osijek, Drago Špoljarić potpredsjednik Saveza ribolovaca Hrvatske, Kolonić Branko predsjednik SRD Osijek i predstavnici brojnih SR društava kao i Turističkog saveza Osijeka.

Društveni dom SRD »Drava« nakon obnove

Dio brojnih pehara osvojenih na raznim takmičenjima

Vrijedno je istaknuti da su na godišnjoj Skupštini 1985. g. za članove Izvršnog odbora predloženi i izabrani delegati koji se nalaze u radnom odnosu a imaju do 50 godina života. To stoga što se željelo da članovi što aktivnije djeluju u radnim organizacijama te da s mlađim snagama aktiviraju još više rad. Tako je izabrano 15 delegata iz 12 velikih RO što daje garanciju za omasovijavanje i prisutnost sportskog ribolova u širokim slojevima radnika u Osijeku.

Među djelatnostima SRD »Drava« ne smijemo zaboraviti ni priredbe, stručna predavanja i kulturno uzdizanje članova. Priređivanja priredbi, zabava i ribljih večeri ima dugu tradiciju, naročito poslije oslobođenja zemlje, kad su vrsni ribiči znali začiniti pojedina slavlja ukusnim ribljim specijalitetima. Potom se redaju i tombole, dočeci Nove godine, proslava 8. marta, i drugih manifestacija društvenog života.

Stručna predavanja su koristila svakom članu da se upozna s novim propisima u slatkovodnom ribarstvu, s društvenim kretanjima naše zemlje kao i raznim stručnim pitanjima iz područja ribolova i ribarstva. Tu treba kao primjer spomenuti da su članovi Društva redovito javljali

svaku značajniju promjenu na ribama (bolest, zagađivanje, pomor i si.) ribarskim stanicama i znanstvenim ustanovama.

SRD »Drava« je redovito pratila i sudjelovala u svim društveno-ekonomskim zbivanjima i promjenama zemlje. Kada su npr. održani plenum CKSKJ i CKSKH 1962. g., koji su dali posebne naglaske u daljnjem privrednom razvoju zemlje, uključilo se aktivno i članstvo SRD »Drava« u provođenju njihovih smjernica. Ono je preko društvenog rada, zaštite okoline i pružanja mogućnosti odmora radnom čovjeku pridonosilo općoj težnji cijele društvene zajednice da se što brže i bolje ostvaruju postavke zacrtane u najvišim društvenim dokumentima. Kada je 1964. g. počela privredna reforma u zemlji, u nju su aktivno uključeni svi članovi SRD »Drava«, kako se naglasilo na godišnjoj skupštini društva.

Novi Zakon o slatkovodnom ribarstvu 1951. g. dao je vode na upravljanje kotarskim ili gradskim Narodnim odborima. Od tada je dozvolu za sportski ribolov mogao dobiti samo onaj građanin koji je bio član sportsko-ribolovnog društva. To je imalo pozitivni učinak jer se broj članova povećao pa je uprava SRD »Drava« uputila veći broj novih članova u osnovna prava i dužnosti sportskih ribolovaca. Ujedno se uprava brinula da se svi članovi redovito informiraju o svim važnijim pitanjima iz novih propisa o lovostaju, minimalnim mjerama riba u ribolovu i drugo. To je bilo potrebno jer su se takvi propisi mijenjali u zavisnosti od tekuće problematike ribljeg fonda. Tako je na primjer 1956. g. bila određena kao najmanja mjera šarana 52 cm, za soma 40, kečige 40, dok je kod ostalih vrsta ostala kao i ranije.

Budući da je Zakon o slatkovodnom ribarstvu izjednačio prava sportskih ribolovaca i privrednih organizacija, to je dolazilo do nesporazuma, jer su Lovno šumsko gospodarstvo »Košutnjak« i Ribarska centrala »Apatin« lovili ribu svim sredstvima pa čak često puta ne poštujući rokove, mjeru i vrstu ribe, ne ulažući u riblji fond, kako je sve istaknuto više puta na sastancima SRD »Drava« kao i kod drugih ribolovnih društava. Zbog toga je 1966. g. raskinut ugovor o korištenju vode na području općine Osijek s RC Apatin. Na to je općina Beli Manastir zabranila sportskim ribolovcima ribolov u njezinim vodama. SRD »Drava« je tada počela među prvima raditi na tome da se otvorene i zatvorene vode na području općine Osijek dodijele na upravljanje sportsko-ribolovnim organizacijama. Zajedno- s ORŠK, Centrom SRD Osijek i Turističkim društvom Osijek učestvovala je »Drava« u radu na dodjeli Erdutskog Dunavca, Bjelobrdske stare Drave i ostalih voda na desnoj obali Drave na korištenje i upravljanje sportsko-ribolovnim društvima. Kad je općina Osijek dala vode na korištenje putem licitacije, došlo je do pravog haraćenja riba, pa je SRD »Drava« zatražila od općine da se bar rijeka Drava proglasi sportskom vodom kako bi bar donekle mogla zaštititi riblji fond i obavljati sportski ribolov. To je dovelo 1970. g. do osnivanja Međuopćinskog fonda za unapređivanje ribarstva (MFUR). U nj su ušle općine Osijek, Beli Manastir, Sombor te RC Apatin odnosno odgovarajući dio LŠG »Jelen« iz Beograda. Fond je preuzeo brigu upravljanja i gospodarenja jednog povezanog sliva voda koji je imao podjednake biološke i ostale uvjete radi kompletne zaštite ribljeg fonda. No već na početku formiranja ovoga fonda bila je osnovna zamjerka sportskih ribolovaca što se u njemu nalazi i privredna organizacija »Jelen«. To je i bio jedan od razloga što je 1972. g. došlo do likvidacije MFUR-a. Sportski ribolovci su loše prošli jer su uložili velika sredstva (75 milijuna) a nisu za to dobili, ni oni ni riblji fond, ništa, kako je naglašeno na godišnjoj skupštini.

Novi Zakon o slatkovodnom ribarstvu iz 1973. g. stvorio je Gospodarska područja koja su imala za cilj da cjelovitije i snažnije zahvate zaštitu ribljeg fonda, te materijalno gospodarenje vodama. Po njemu je načinjen gospodarski plan ili osnova za ribogojstvo. U Osijeku je 1975. g. formirana takva Samoupravna interesna zajednica sportskih ribolovaca donjodravsko-dunavskog područja. U nju su pristupila sva sportsko-ribo- lovna društva s područja općina Orahovica, Našicc, Donjeg Miholjca, Valpova, Osijeka i Đakova. Članice su brojile oko 7.000 članova sportskih ribolovaca.²²

Konačno zadnji Zakon o slatkovodnom ribarstvu je dao isključivo pravo upravljanja vodama općinama a ove su to pravo prenijele na sportsko-ribo lovna društva. Time je naposljetku ostvarena davna želja i nastojanja ribolovnih organizacija da oni koji zaštićuju, poribljavaju i unapređuju vode i ribe njima i upravljaju kao neposredni proizvođači. Jasno je da je za to trebao proći određen društveni razvoj i zrelost članstva da oni mogu preuzeti odgovornost na vodama.

I na kraju spomenimo rad i uključivanje svih članova SR.D »Drava-; u sistem općenarodne obrane i samozaštite. To je u stvari efikasan vid borbe protiv krivolova i mogućih neprijatelja našeg poretka. U tom vidu Društvo je sudjelovalo u vježbama NNI gdje je bila opća provjera spremnosti za izvršavanje postavljenih zadataka na očuvanju našeg socijalističkog društvenog uređenja kao i nad vodama i ribljim fondom te ostalim vrijednostima naše zajednice.

UPRAVNI ODBOR

ŠPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO DEMA OSTREVA

1963

Mrkšič B.

Šturm B.

Črjavec M.

Mejnar F.

Blas P.

Arboreli S.

Deželič V.

Trnovec Z.

Čuček F.

Šušteršič Z.

Lešak S.

Dobos F.

Andarič B.

Šturm Z.

Primož Z.

Šušteršič F.

Čuček M.

Šušteršič M.

Šušteršič Z.

Šušteršič Z.

KUBA

SRB DRAVA OŠTINA

UPRAVNI ODBOR IZABRAN 1966. - 1968/69. GODINE

MIMIĆ A.
PREDSJEDNIK

	KOVAČ P. POSREDOVAČ		MEŠIĆ R.		LUČAN S.		BUDINAC Z.
	BUČMAN V. ČLAN UPRAVNOG ODBORA		PAVLOVIĆ R.		ĐEVIĆ D. POSREDOVAČ		HOFMAN I. ČLAN UPRAVNOG ODBORA
	MANKOVIĆ S. ČLAN UPRAVNOG ODBORA		LUKIĆ V.		MIRKOVIĆ A. POSREDOVAČ		BREGAC R.
	ČIZMANOVIĆ A.		MR. GRANDŽER		ČUČIĆ Z.		STIPETIĆ L.
	MANKOVIĆ S. ČLAN UPRAVNOG ODBORA		BALIĆ Z.		ŽIVANOVIĆ B.		JANČIĆ V.
	VUKOBRATOVIĆ V. ČLAN UPRAVNOG ODBORA		CVIJANOVIĆ A.		ERŠTIN M. POSREDOVAČ		PEŠEK Z.
	BUČMAN V. ČLAN UPRAVNOG ODBORA		VUKOBRATOVIĆ V. ČLAN UPRAVNOG ODBORA		FEKETIĆ H.		UNGER V.
	KOVAČ P. POSREDOVAČ		PRAGIĆ V.		ČERKUŠIĆ B.		FODOR Z.

S.R.D. DRAVA "Konferencija 1980-1984. OSIJEK

Z. BODIČAR
ZAVRAN
1934 |
Z. GRČIĆ
ZAVRAN
1934 |
D. ARSENIĆ
ZAVRAN
1934 |
P. VEKLIJA
ZAVRAN
1934 |
K. BRUJATIĆ
ZAVRAN
1934 |
S. GRČIĆ
ZAVRAN
1934 |
D. ŽETKOVIC
ZAVRAN
1934 |
R. MILAS
ZAVRAN
1934 |
K. KRODOLJAZIĆ
ZAVRAN
1934 |
J. FENČEK
ZAVRAN
1934 |
S. LUKIĆ
ZAVRAN
1934 |
P. BEIBERT
ZAVRAN
1934 |
B. VEKREVIĆ
ZAVRAN
1934 |
V. ŠUNGIĆ
ZAVRAN
1934 |
D. APPEL
ZAVRAN
1934 |
B. ŠEKIĆ
ZAVRAN
1934 |
J. BUDŽANER
ZAVRAN
1934 |
B. VEKREVIĆ
ZAVRAN
1934 |
S. RAKIĆ
ZAVRAN
1934 |
A. RADOVIĆ
ZAVRAN
1934 |
J. MIŠIĆ
ZAVRAN
1934 |
B. ČVORNOVIĆ
ZAVRAN
1934 |
J. PAVIĆ
ZAVRAN
1934 |
M. FURKULIĆ
ZAVRAN
1934 |
A. VEKREVIĆ
ZAVRAN
1934 |
K. ŽETIĆ
ZAVRAN
1934 |
K. LUKIĆ
ZAVRAN
1934 |
M. ŽRANČIĆ
ZAVRAN
1934 |
D. BARAMER
ZAVRAN
1934 |
A. LAJUNIĆ
ZAVRAN
1934 |
B. VEKREVIĆ
ZAVRAN
1934 |
A. LAJUNIĆ
ZAVRAN
1934 |
J. VEKREVIĆ
ZAVRAN
1934 |
I. KODIĆ
ZAVRAN
1934 |
V. VEKREVIĆ
ZAVRAN
1934 |
M. ŽRANČIĆ
ZAVRAN
1934 |
F. ŽIŠO
ZAVRAN
1934 |
I. VEKREVIĆ
ZAVRAN
1934 |
A. VEKREVIĆ
ZAVRAN
1934 |
B. VEKREVIĆ
ZAVRAN
1934 |
M. B. VEKREVIĆ
ZAVRAN
1934 |
A. VEKREVIĆ
ZAVRAN
1934 |
B. VEKREVIĆ
ZAVRAN
1934 |
B. VEKREVIĆ
ZAVRAN
1934 |
|---|---|--|---|--|---|---|---|---|--|--|---|--|--|--|---|---|---|---|--|---|---|--|--|--|---|--|---|---|---|---|---|--|---|---|---|--|--|---|--|--|---|--|---|

Osijek

DRUŠTVENA PRIZNANJA I JUBILEJI

SRD »Drava« je tijekom svoga rada primilo brojna društvena priznanja za rad i doprinos u zaštiti prirode, a napose ribljeg fonda kao i za sportsko-društveni život. Ovdje nećemo spominjati brojna sportska priznanja jer je to već istaknuto kod opisivanja natjecanja, već samo društvena. Teško je navesti sva priznanja jer su ona brojna i vrijedna, pa ćemo spomenuti samo neka.

Prigodom 10. godišnjice Saveza SRD Hrvatske primilo je SRD »Drava« posebno priznanje za unapređivanje ribolovnog sporta. Od pojedinaca su istaknuti: Mihić Andrija, Gregorić Božo, Androk Andrija, Detling Viktor, Terzić Mato i Bušbaher Viktor. Osim toga više je članova Društva još nagrađeno zlatnom ili srebrnom značkom.

Društvo je redovito slavilo svoje obljetnice za 10, 20, 30 i 40 godina svojega rada. Kod svih obljetnica postojala je ozbiljna nakana da se napiše povijest o radu Društva no već iz poznatih razloga to je prihvaćeno tek za 50 godišnjicu. Prilikom svake godišnjice upriličene su veće ili manje svečanosti, prema konkretnim mogućnostima. Uz priznanja, određene programe, dodjele diploma ili plaketa, sportska natjecanja i druge manifestacije obilježene su takve obljetnice.

Andrija Mihić 1920 - 1984.

Kada je krajem 1984. g. umro dugogodišnji član SRD »Drava«, njezin predsjednik i zaslužni ribolovni te društveni radnik Andrija Mihić, prihvaćeno je 1985. g. da se naziv sportskog natjecanja »Trofej Slavonije« promijeni u »Trofej Andrije Mihića« u organizaciji Zajednice SRD Osijek. O imenu i radu Andrije Mihića treba se posebno osvrnuti. Njegov lik po svojem značenju nadilazi ostale. Uz Andriju Mihića i Božu Gregorića vezana je djelatnost SRD »Drava« od 1945. godine pa do njihove smrti.

Andrija Mihić, rođeni Osječanin iz Donjeg grada (1920), odrastao je na obalama Drave te se udičarenjem počeo baviti od djetinjstva. U SRD »Drava« upisao se već kod njezina osnutka 1936. g. te je ostao njenim članom sve do svoje smrti 1984. g. U upravu SRD »Drava« izabran je 1953. godine, a za predsjednika Društva 1957. g. Tu je dužnost vršio punih 25 godina. Nalazio se i na raznim drugim dužnostima kao član Izvršnog odbora Sportsko-ribolovnog saveza Hrvatske, a od 1972. i njegov potpredsjednik, član raznih komisija, jedan od osnivača Savjeta zajednice donjo- dravsko-dunavskog ribolovnog područja, Kotarskog odbora sportskih ribolovnih društava Osijek (danas Zajednica) i drugih. Smrt ga je zatekla na vršenju dužnosti predsjednika Zajednice, u trenutku predsjedanja sjednici Predsjedništva, 13. 11. 1984. godine.

Izborna skupština SRD »Drava« 1981. godine

Životno djelo Andrije Mihića kao sportsko-ribolovnog radnika je bogato i uspješno. Izdvojiti ćemo samo neke: bio je inicijator izgradnje novog društvenog doma na desnoj obali Drave u Donjem gradu. Pod njegovim rukovodstvom dovršen je prvi društveni dom na ušću Drave u Dunav. Bio je u »Dravi« inicijator 1957. g. formiranja natjecateljskih ekipa u bacačkim disciplinama i u lovu ribe na plovak. Niz godina je sa svojim suradnicima organizirao ispraćaj štafete za Dan mladosti, bio je organizator IX sleta pionira Hrvatske u Osijeku, član organizacionog odbora za održavanje prvenstva Jugoslavije u sportskom ribolovu u Osijeku 1982. g. Na njegov prijedlog osnovano je poznato društveno natjecanje u zemlji »Memonjal Bože Gregorića«, kao i poznato natjecanje blinkeraša »Trofej Slavonije«. Među brojnim priznanjima i plaketama koje krasi dom SRD »Drava« nalaze se i Andrije Mihića. Dvije fotografije prikazuju samo dio od mnoštva društvenih priznanja koje je primila »Drava« i njezini članovi.

Da se što dostojnije i svečanije, a opet radno, proslavi 50. godišnjica osnutka i rada SRD »Drava«, osnovan je odbor za proslavu. Na čelo odbora izabran je dugogodišnji član i zaslužni radnik Petar Kovač zajedno s Izvršnim odborom Društva. Uz svečanu akademiju, dodjelu priznanja, jubilarnu značku, ribičke zabave s prigodnim kulturno-umjetničkim programom, sportsko-ribolovnim natjecanjima, izradom ove monografije i nizom drugih manifestacija, bit će obilježena obljetnica »Drave«.

Proslava 40. godišnjice SRD »Drava«

I kao epilog svega rečenog dolazi 1986. godina, godina obljetnice koju je Društvo započelo na najljepši način. Naime početkom 1986. g. SRD »Drava« se »ponovilo« s oko 50 novih članova, jer je osnovana sekcija sportskih ribolovaca doma JNA u Osijeku. Ova se sekcija nalazi u sastavu SRD »Drava«, a jedan član sekcije ulazi u Izvršni odbor Društva.

SRD »Drava« danas broji blizu 3000 članova te je jedno od najmasovnijih društava u SR Hrvatskoj. Svojom suradnjom na svim područjima, a napose na području sportskog ribolova i zaštite prirode, suradnjom sa DPZ i DPO, RO kao i sportsko-ribolovnim društvima u cijeloj zemlji razvilo je prijateljske i drugarske odnose, tako da nema značajnijeg ribičkog mjesta gdje SRD »Drava« nije nastupilo ili nije imalo kankakata, dok je u mnogim mjestima već kao domaćin. Društvo je svojim radom, nastupima, rezultatima i doprinosom steklo veliki ugled i značenje u cijeloj zemlji a napose u Osijeku. Osim toga SRD »Drava« je dalo vidan doprinos u izgradnji socijalističkog društva, ono je bilo i jest pokretač sportskog natjecanja, stvaranja materijalne baze i samoupravnih odnosa. Kroz prijedeni put od 1936. do 1986. godine uloženo je mnogo entuzijazma, sredstava, rada, ali je on bio plodan i društveno priznat. To pokazuju brojni rezultati na području popularizacije sportskog ribolova, zaštite prirode i okoline, poribljavanja i obogaćivanje ribljeg fonda, širenja turizma i kulturnih vrijednosti te ljepota Osijeka i njegove okolice. Sve je to plod zajedničkog rada, pa tako treba gledati udio svakog pojedinog člana i šire zajednice bez kojih SRD »Drava« ne bi postiglo ono što jest. Možda se moglo i više, no postizavalo se onoliko koliko je društvo moglo u danom trenutku i u određenom stupnju svoga razvoja. Danas je ono jako, poput snažnog hrasta koji svojim bujnim granama i plodovima ponosno dalje kroči. A prije 50 godina to je bilo malo stablo koje se borilo za svoj životni prostor, za svoj dio sunca i neba, za svoju slobodu. Stoga mu želimo još mnogo sretnih i uspješnih ljeta.

Dio brojnih društvenih priznanja - rezultat uspješnog rada

IZVORI I LITERATURA

1. Josip Bosendorfer, Pravoslavni elemenat kao sekundarni faktor u oblikovanju građanskog staleža u Osijeku, Osječki zbornik II i III, Osijek 1948.
2. Ive Mažuran, Rješenje Zemaljske uprave za Slavoniju 1735 - 1742., (građa), Osijek 1970.
3. J. Bosendorfer, nav. djelo, str. 98. Ribarski statut (cehovska diploma) čuva se u Muzeju Slavonije u Osijeku.
4. Historijski arhiv u Osijeku (dalje: HAO), Zapisnik Ujedinjene komorske općine Osijek 1792 - 1796. g.
5. Kamilo Firingner, Osječki ribari i ribarstvo u 18. st., Ribolovni godišnjak br. 1, Osijek 1976, str. 37.
6. HAO, Komorska općina Donji grad Osijek, br. spise 121 iz 1781. g.
7. Muzej Slavonije Osijek, Ribarske knjige i protokoli.
8. K. Firingner, Robni promet na osječkim godišnjim sajmovima 1840. g., Osječki zbornik XVI, Osijek 1977, str. 123.
9. HAO, Gradsko poglavarstvo Osijek, spisi br. 32449/1939.
10. Isto, br. 18992/1924. g.
11. Vladimir Zobundžija, Pedeset godina udičarskog sporta u Osijeku, Osijek 1973.
12. Fotografije »Rogača« nalaze se u društvenom domu SRD »Drava«, Osijek, Donji grad, Donjodravsko obala 8.
13. Fotografije »Rogača« nalaze se u društvenom domu SRD »Drava«, Osijek, Donji grad, Donjodravsko obala 8.
14. HAO, Gradsko poglavarstvo Osijek, br. 46933/1935.
15. VI. Zobundžija, Četrdeset godina SRD »Drava« Osijek, Ribolovni godišnjak br. 3, Osijek 1978, str. 48.
16. Arhiv Hrvatske Zagreb, Banska uprava Zagreb, Pravila RD »Drava« Osijek, Pov. 11-2078 od 1938. (kut. 443).
17. HAO, Grad. poglavarstvo Osijek, br. spisa 53711/1938. g.
18. Isto, br. 41462/1949. g.
19. Isto, br. 45085/1940. g.
20. Isto, br. 2944/1941. g.
21. Podaci vađeni iz sačuvane malobrojne arhive SRD »Drava« Osijek koja se čuva u HAO pod signaturom DO-V-123 do 144.
22. Podaci poslije 1975. g. su vađeni iz arhiva SRD »Drava« Osijek koja se još nalazi u prostorijama samoga društva, Donjodravsko obala br. 8.
23. Ribolovni godišnjak br. 7, str. 107; br. 9. str. 80; br. 10. str. 13.

SADRŽAJ

UVOD.....	5
RIBOLOV U PROŠLOSTI OSIJEKA.....	7
OSNIVANJE I DJELOVANJE SRD »DRAVA« OSIJEK DO 1945. GODINE	12
SRD »DRAVA« POSLIJE 1945. GODINE	22
GRADNJA OBJEKATA	29
PIONIRI — RIBOLOVCI.....	37
SPORTSKO-RIBOLOVNA TAKMIČENJA.....	39
UPRAVA I DRUŠTVENI RAD SRD »DRAVA«.....	46
DRUŠTVENA PRIZNANJA I JUBILEJI.....	55
IZVORI I LITERATURA.....	59

bonko®

bomboni
trenuci
radosti
Kandit

IPA - TVORINCA ŠEĆERA I KANDITA OSIJEK

Poslovna jedinica
Osnovna banka Osijek
Bulevar JNA 29

SVILANA
tvornica
svile
OSIJEK

OPĆINSKO SINDIKALNO VIJEĆE OSIJEK

»C R O A T I A«

FILIJALA OSIJEK

Gajev trg 1

Zajednica osiguranja

SOUR OSJECKA
LJEVAONICA ŽELJEZA
I TVORNICA STROJEVA

OLT

PETRIĆ MARKO
COLOR FOTO STUDIO
OSIJEK, Trg V. NAZORA 1

SOUR
slavonija
INDUSTRIJA MODNE KONFEKCIJE OSIJEK

VINKOVAČKA 68
54000 OSIJEK
pp 118, tel. (054) 25-466
tix 28 111 YU SLAKO

RADNE ORGANIZACIJE:

TEKSTILNA KONFEKCIJA
KOŽNA I KRZNENA KONFEKCIJA
— «MARA» STILSKO PLETIVO
«PRVI MAJ»
«IRENA»
TRGOVAČKA MREŽA
«REKORD»
«TREF»
RZ — ZAJEDNICKI POSLOVI
RZ — ZA VRŠENJE NEPROIZVODNIH USLUGA

**SAPONIA
OSIJEK**

ogniz

osječki grafički i novinsko-izdavački
zavod osijek

SLAVONKA

tvornica koža

54000 OSIJEK

Kišpatičeva 2

Telefon: (054) 56-166

Telex: 28-314

PROIZVODI GORNJU KOŽU, KROM I VEGETABIL, HTZ POSTAVNU
KOŽU

SOUR

L I O O

TEKSTILNA INDUSTRIJA

O S I J E K

Tenjska cesta 36

RO za završne radove
u građevinarstvu

VODOVOD — OSIJEK

OOUR Vodovod
OOUR Montaža
OOUR Kanalizacija
OOUR Kisikana
OOUR Komercijala

* osijek export import *

RO ZA UNUTARNJU I VANJSKU TRGOVINU

Osijek, Braće Radića 19

SOUR ŽTP ZAGREB

RO ŽELJEZNIČKI PRIJEVOZ OSIJEK

OOVR VUČA VLAKOVA OSIJEK

tvornica žigica p.o. osijek
r. končara 117 - jugoslavija

Metalska industrija

Vukovarska 219 a

